

BYGDESPEILET

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

NUMMER 4

8. ÅRGANG

NOVEMBER 1981

UTGIVER: NANNESTAD KOMMUNE

Ja til utvidelser på Gardermoen Men på visse betingelser

Kommunestyret har enstemmig uttalt at flyplassen på Gardermoen uten vesentlige arealutvidelser og økte miljøbelastninger i løpet av relativt kort tid bør være i stand til å betjene opp til 1,5 millioner passasjerer årlig. Det uttales samtidig at opptrappingen av trafikken må utnyttes som et virkemiddel for å nå målene for tilvekst av arbeidsplasser

Over til side 30

I løpet av kort tid kan passasjerantallet ved Gardermoen øke til 1,5 millioner.

4511 avga stemme ved høstens Stortingsvalg

Frammøtet til Stortingsvalget var relativt bra. Her er det Sverre Hoff som avgir sin stemme i Kommunehuset.

Opptellingen etter høstens Stortingsvalg viste at det var avgitt 4511 stemmer ved de åtte stemmestedene i bygda. Av dette var det 4322 stem-

mer som ble avgitt på de to valgdagene, mens det var avgitt 189 forhåndsstemmer.

Over til side 29

Slutt med søppeltømminga på Røtterudsmoen

Egentlig er vi kanskje noe bortskjemt når det gjelder å bli kvitt våre avfallsprodukter. Har vi hatt mere enn det renovatørene har tatt med på sine vanlige runder, har det vært lett-vint å få fraktet det til Røtterudsmoen. Der er søppel mottatt uten at det har kostet oss annet enn transporten.

Men så er det ugjendrivelig slutt. All søppel skal nå fraktes utenbygds, til den interkommunale søppelplass i Dal skog i Ullensaker. Og dette medfører for det første langt større transportkostnader for de fleste som skal bli kvitt sitt avfall. Dessuten, og det er kanskje enda verre, nå må det betales for alt vi skal legge fra oss på søppelplassen.

Alle husstander i bygda har fått tilsendt en brosjyre som viser hva den-

Over til side 32

LITT AV INNHALDET

Om Melbybyen
Se side 3

Bever i
Stensgård
Se side 7

Portrettet
Side 10

Om kommunal
økonomi
Se side 13

Vikingtiden
i bygda vår
Se side 26

«Kjendisen»
Se side 11

Kommunestyret
fekk bank
Se side 15

Fransk visitt
i Nannestad
Se side 19

Ellers:
Kommunalt nytt
Sevaldsen
Lokal debatt

OG MYE ANNET

Idrettens sosiale misjon

Hvor går idretten? Dette spørsmålet har blitt stadig mer aktuelt for alle som tar del i samfunnsutviklingen. Spørsmålet har vært forsøkt reist i massemedia har hjemme i lang tid allerede, og i internasjonale konferanser har sentrale personer reiset spørsmålet.

Når en i selve spørsmålet kan ane en snev av betenkeligheter så er dette rettet mot flere forhold ved idretten: Internasjonalt særlig mot den måten idretten alltid er blitt brukt i politisk sammenheng. Her hjemme ved idrettens sosiale rolle, og her er aspektene flere. Gjenspeiles for eksempel det fellesskapet vårt samfunn er fundert på i idrettene? I hvilke grad har idretten et positivt tilbud også til den tapende stakkaren? Hvilket ansvar har idretten i den todeling vi ser tendenser til i ungdomsmiljøene: de som vinner, vellykte og verdifulle mot de som taper, de som i slike miljøer sikkert av gode grunner føler som mislykte med lav verdi. Hvilket ansvar har idretten for de unges bevissthet omkring fellesskap og et mangfoldig samfunn?

Vi har sans for idrettens økonomiske situasjon, og at alt i dag koster penger. Det er i denne sammenheng grunn til å berømme mange lag for enestående innsats for å få endene til å møtes. Men slik virksomhet må ikke få sette den idealistiske målsetting i skyggen. Det er ikke ut fra bruttoomsætningen i bøkene at et lags virksomhet skla verdsettes når året er omme. Ei heller vil vel noen veie kostnadene mot eventuelle premiers verdi i kroner og øre når sesongen er over?

Særlig må de unge stimuleres til å være med for sjelens og kroppens skyld, ikke for pengeverdien i premiene. Kanskje er det lag her i bygda også som med stort hell kan ta sin premieringspraksis opp til vurdering.

Det er vondt å høre om barn som kommer gråtende hjem fra trening fordi de, ifølge treneren, ikke holder mål. Vi håper ikke dette er morgendagens idrettsledere.

Etter hvert som samfunnet i framtida hardner til, vil idretten kunne få en virkelig renessanse. Men da må den, generelt sett, restaurere den sosiale fasaden.

H. Ø.

OM VALGETS KVALER...

Når vi nå befinner oss mot slutten av november måned har forhåpentligvis valgets bølger dempet seg betydelig ned. Det politiske liv er tilbake til den alminnelige hverdag, enten det nå er blant ledelse eller opposisjon, blant de større eller mindre politiske partiene. Alle har måttet erkjenne at etter valgkampens hektiske virksomhet eksisterer det også et liv etter selve valgdagen. Og så er det opp til det enkelte parti å gå seg selv etter i sømmene for å finne ut overensstemmelser, eller eventuelle uoverensstemmelser, mellom fagre løfter og realitetene.

Selve valgresultatet skal ikke kommenteres av Bygdespeilet. Vi kan bare konstatere at frammetet til valgurnene her i bygda var relativt bra, noe som tyder på at nannestadsokningen generelt er politisk bevisst.

Men tilbake til valgkamp og valgets kvaler for alle som måtte være i tvil om hvilket parti han eller henne skulle gi sin stemme på valgdagen. Vi må, kanskje med en viss beklagelse, konstatere at dette med valgkamp blir et mer og mer omfattende tiltak. Presse, radio og TV blir fylt opp av valgstoff, og større eller mindre kjendiser stiller opp til offentlig duell for å fallby sine programmer. Utenfor bygdas forretninger møter vi de forskjellige partienes representanter, som alle gjør sitt for å påvirke stemmegiverne.

Nyttig informasjon, en nødvendighet for å gjøre programmene kjent og kontaktskapende møter mellom politikere og stemmegivere, blir det framholdt fra flere hold. Sirkus, bortkastet tid, nedvurdering av stemmegiverne, sier andre.

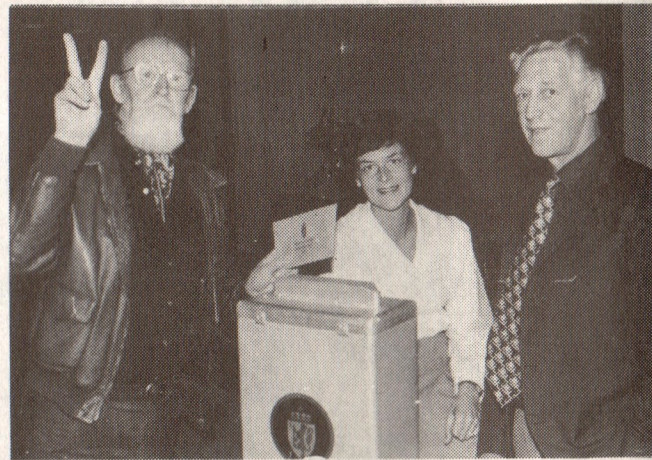
Og ser en på omfanget av det som skjer i valgkampens hete, og at det ofte ender opp i rent personlige konfrontasjoner hvor det mer gjelder på å avdekke den politiske motstanders svake sider enn eget program, da kan nok ofte begrepet sirkus bli lettere framtrekkende enn den nyttige informasjonen.

Men sirkus, eller ikke sirkus, valgkampen er en del av det demokratiske spill. Vi skal tross alt sette pris på at det er en fri meningsutveksling i landet vårt, — at vi alle kan si hva vi mener, uten å være redd for å bli straffet for offentlig å tilkjennegjøre våre meninger.

Og litt tilspisset diskusjon i kampens hete blir sikkert tilgitt når alt igjen faller til ro.

La oss derfor enes om at også valgkampen anno 1981 var slik vi stort sett vil ha den til å være, og at vi likevel er glad for at det er et par år til neste omgang!

ROB

Selv om restansene fortsatt er ganske betydelige, har summen av disse ikke økt i forhold til i 1980. Samlet utgjør restansene for personlige skattytere 2.298.000 kroner. Av ubetalt ansvar for skattetrekk gjenstår 900.000 kroner, og 636.000 kroner sto ved halvårsskiftet som manko i arbeidsgiveravgift.

Ved behandlingen av skatteregnskapet i kommunestyret ble det stilt spørsmål om hvorledes mulighetene

var til å få innbetalt restansene, eventuelt å få dem avskrevet.

Til dette kunne kommunekasserer Lars Jahr opplyse at en vesentlig del av restansene skyldes konkurser, der de skyldige beløpene nok måtte anses som tapt. Jahr påpekte at det var positive tendenser å spore i restanseoppkjøret, men han kunne ellers forsikre at det å være kommunekasserer slett ikke var noen enklere jobb nå for tiden enn tidligere.

ROB

LYKKE TIL MED ÅSLIA!

Det er blitt sagt at dugnadens tid er ute, og stort sett kan det vel synes som om påstanden er riktig. Lag og foreninger opplever nok stadig det. Men i blant skjer det unngak, og et slikt er Alpingruppa i Nannestad idrettslag. Det siste året har som kjent gruppa prosjektert og ordnet alt av formaliteter omkring det nye alpinanlegget i Åslia. Men ikke nok med det, — gruppa har på dugnadsbasis også gjort alt arbeidet med selve traseen fram til montering av heisanlegget.

Det er en imponerende dugnadsinnsats som her er gjort. Store verdier er på denne måten tilført laget og bygda, særlig ved det familievennlige anlegget vi her har fått, og fordi dette ikke er en tradisjonell kremmerhistorie med penger i kassa som eneste mål.

Vi ønsker Alpingruppa i Nannestad idrettslag lykke til i Åslia, og håper både eldre og yngre får glede av anlegget.

H. Ø.

Skatteregnskapet for første halvår godkjent

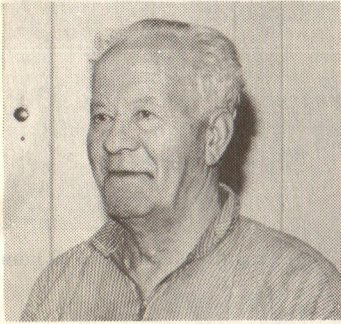
Kommunekassens skatteregnskap for første halvår i år er enstemmig godkjent av kommunestyret.

Ifølge distriktsrevisor Fr. Tange viser skatteinngangen for denne perioden en positiv utvikling. Det er i halvåret innbetalt i alt 52,67 millioner kroner i skatt og arbeidsgiveravgift. Dette er en økning på 13,3 prosent i forhold til samme tidsrom i fjor.

Av det samlede innbetalte beløp utgjør kommunens andel 15.481.000 kroner, hvilket er en økning på 16,6 prosent i forhold til året før. I budsjettet for 1981 er det regnet med en totaløkning på 8,8 prosent, og inntekten ligger derfor etter første halvår på omlag en million kroner mer enn budsjettet.

Melbybyen – et tettsted langs Åsvegen

Melbybyen strekker seg fra Elbekken i sør, til krysset Åsveien/Låkedalen i nord, en strekning på snaue fem hundre meter. Nebyggelsen er samlet på hver side av Åsveien, men noe mer spredt på oversiden og danner en halvsirkel opp mot skogen. Den består av trettifire husstander og har eget vannverk.

Alv O. Røtterud kunne berette mye om håndverket i grenda.

Klara Fjellberg, nå 90 år, kjenner Melbybyen bedre enn noen.

Opprinnelsen har vært husmannsplass under Melby gard. Det eldste stedet er Melbystua, fra 1690. Først hundre år senere kom det opp enda en plass ved navn Melbystua. Den siste hørte til det vestre bruket på gården og ble solgt ifra i 1828. Mer om dette kan leses i Bygdeboka, 1. bind, side 135–136. Vi har valgt å skrive fra siste århundreskiftet og valgte ut den eldste personen i Melbyby'n i dag, Klara Fjellberg, den samme Klara som var gift med Ole Fjellberg, en av innehaverne av Aasen Trewarefabrikk. Vi fant fram til Snikkerstua som plassen heter, en oase i skogkanten. Da vi ringte på hos Klara kunne vi se en skikkelse i vinduet som satt under skikkelig lampelys og heklet i forrykende fart. Hvem skulle tro at hun går i sitt nittiende år! Kvikk og skarp i blikket og med god hukommelse kunne Klara fortelle om da hun var småjente og var på besøk ned til Olaf Ludvigsen's sted hvor det rundt nittenhundre var et lite snekkerverksted hvor Klara fikk låne passer til å runde av enden på spikjefjøla som hun lagde. Videre husker hun at på Øvre Klingenberg bodde Anton Madsen som svarve trekopper ut av osp. Denne dreimaskinen sto på kjøkkengolv og ble tråknet med beina. Klara var ofte her og plukket «svarvetapper» som var populære å leke med.

Ellers så bodde skredder Halvor Hoff her, og det var også skomaker på stedet, derav navnene Skredderstua (Nyberg) og Skomakerstua (Sogn). Enda et eksempel på hvordan stedsnavn ble til er Hellerud, fordi det har var fullt av fjell, stein og heller. I dag bor Pål Moen her. Det som vel har vært sentralt som industri her er Aasen Trewarefabrikk, stiftet rundt 1946, av Ola Tangen, Ole Fjellberg og Ole Wang. Noe senere løste de to Olene ut Ola Tangen. Produksjonen besto av dører og vinduer samt endel kjøkkeninnredninger, men også reparasjoner/restaureringer av gamle ting som de nøt stor anerkjennelse for. Aasen Trewarefabrikk ble nedlagt etter tjuefem år.

Før i tida hadde nesten alle kuer i Melbybyen. Hver morgen gikk kvinnfolka med kua forbi Snekkerstua og opp i skauen, forteller Klara. Ned igjen kom de med store kvistbøler som ble brukt til oppfyring under kleskoken og grisepottiter. Ressursene ble utnyttet der de var å hente. I dag finnes ikke kuer her, men det har vært en del sau her fram til 1978. Blant annet finnes det premier for fin sau på hyllene hos Klara.

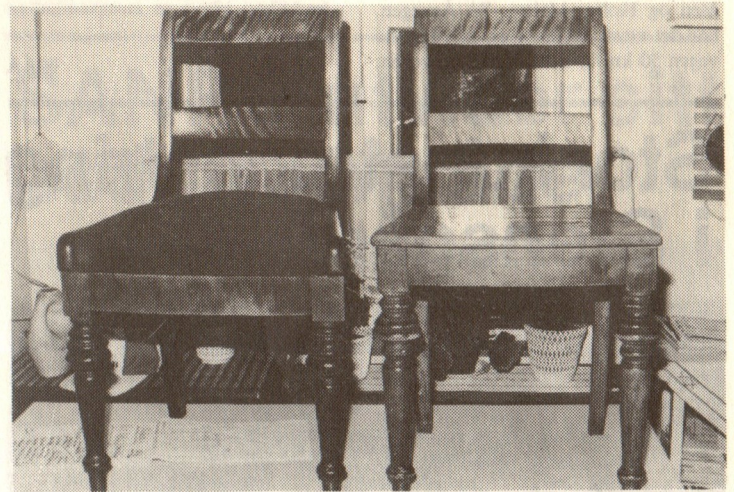
En annen person som Bygdespeilet besøkte, er Alv O. Røtterud (74). Han kan bare bekrefte at det har vært mange tre- og brukskunstnere her i Melbyby'n. Han tenker spesielt på «Trøsli'n» som bodde der Lindsvæn bor nå, — han lagde bjørkeneversko. En annen mann, Johan Johansen fra Vestli i Hurdal, populært kalt Johan «Hurdøling», som drev med småreparasjoner og lagde ting som taburetter o. l. Martin Davidsen, svigerfar til Alv O. Røtterud var også en flink møbelsnekker, men ellers utførte han reparasjoner på blant annet høyyoghjul. Dette verkstedet sto først ved vegskillet ned til Rognstad, men brant ned like etter århundreskiftet. Etter dette bygde han Nordbustua og hadde verksted i det ene rummet her mens det i mellomtiden ble satt opp nytt snekkerverksted der Einar Melby bor i dag, på Solås. Litt artig er det å nevne i denne forbindelsen at etter endt dag ble verkstedet sopt rent for flis og lånt ut til Frelsesarmeen som hadde møter her på kveldene, og Alv husker at det til og med var snakk om høstfest her.

En annen spesialist i tre, var Kristian Hellerud. Han var en fremragende rivefabrikant. Alv forteller at før når jordene ofte ble raket for hånd, så utpekte disse rivene seg med sin fine bredde på rivehodet og man fikk aldri fliser i hendene! Vi skjønner jo etter hvert at på et så lite område var det påfallende mye hjemmeindustri

Et lite minus derimot er at grenda etter manges oppfatning skulle hatt eget samlet kloakknett. Det som må sies å ha vært spesielt med grenda er all småindustrien med trearbeider som florerer her, men det var også industri i større målestokk, vi tenker da på Aasen trewarefabrikk som ble nedlagt i 1971.

Åsen treware ligger sentralt til i Melbybyen.

Snekkerverksteder har det vært mange av i Melbybyen. Her produkter fra Martin Davidsens verksted.

og ressursene ble godt utnyttet.

Til slutt vil vi nevne at Melbybyen har eget vannverk, Ellebekkvatn, som ligger ca. 1400 meter opp fra Åsveien. Dette ble startet i 1924, men ble utvidet i 1953. Det forsyner i tillegg til Melbybyen også de tre Bjertnesgårdene med vann. Men som tidligere nevnt, da fleste hadde nok håpet

på å bli tilknyttet et skikkelig kloakk-anlegg. Helt til slutt vil vi nevne at det er godt samarbeid og at Melbybyen's Vel fungerer utmerket. Det er basartradisjoner her, og vi vet at en god del av gevinstene blant annet er hekleduker som Klara Fjellberg har laget. God jul til Melbyby'n!

T. R. N.

HUSBANKLÅN

Til bruk for videre utlån har kommunestyret vedtatt at kommunen skal oppta etableringslån i Husbanken på 100.000 kroner. Rentesatsen er for tiden syv prosent, og tilbakebetalingen skal skje over 15 år. ROB

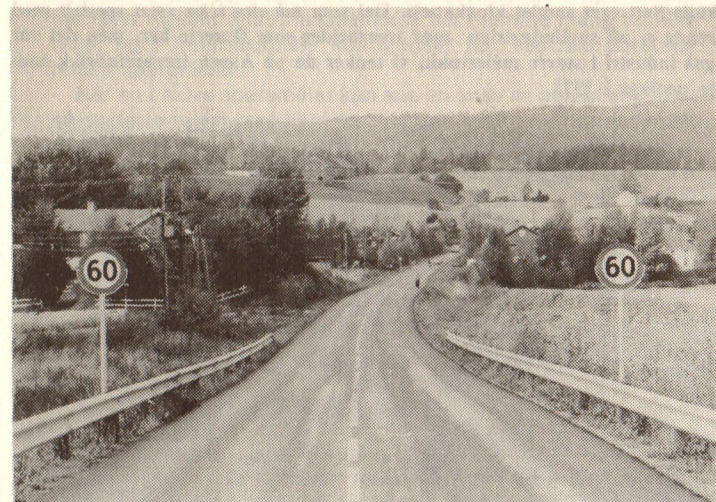
Tredobbelt lerduemester

Bjørn Fjeldheim viser her fram to førstepremier i henholdsvis Trap og Press, som ble overlevert under Holter jeger- og fiskerforenings årsfest.

TRN

Fartsbegrensning gjennom Løken-feltene

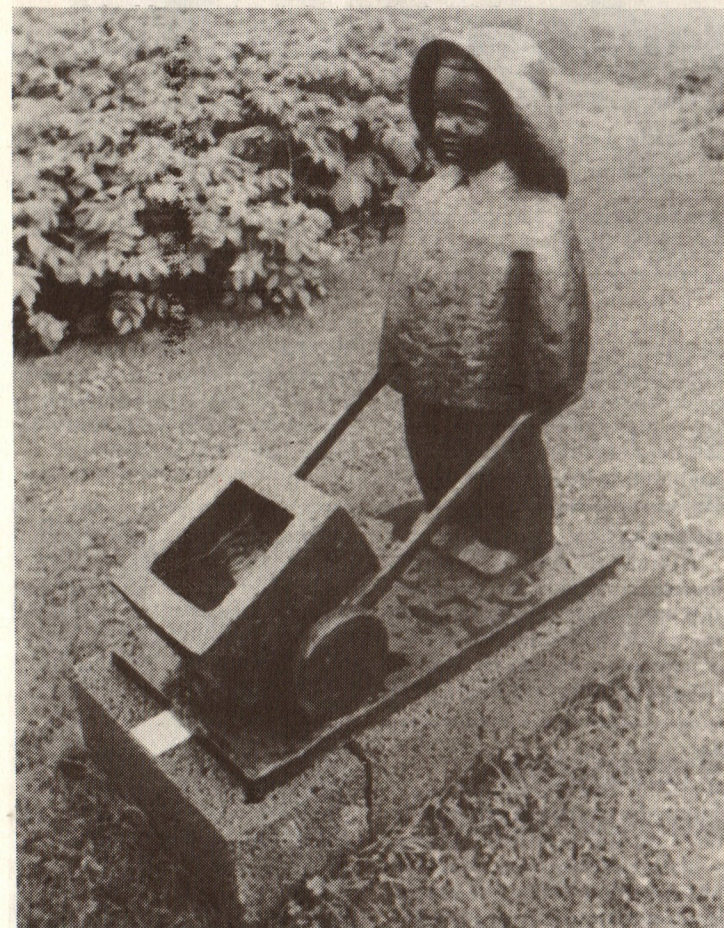

Slutt på fri fartsgrense over Løken-feltet. Det har hersket tvil om fartsgrensen på denne vegen mellom Eltonåsen og Holter Meieri. På Åsvegen har det vært 60 km/t og på Hovedvegen 50 km/t, men på denne vegen

har det ikke stått skilt. Nå er den frie fartsgrensen opphevet, og skilt om 60 km/t er kommet opp flere steder i begge retninger.

MAA

Stor kunstmønstring i Stensgård

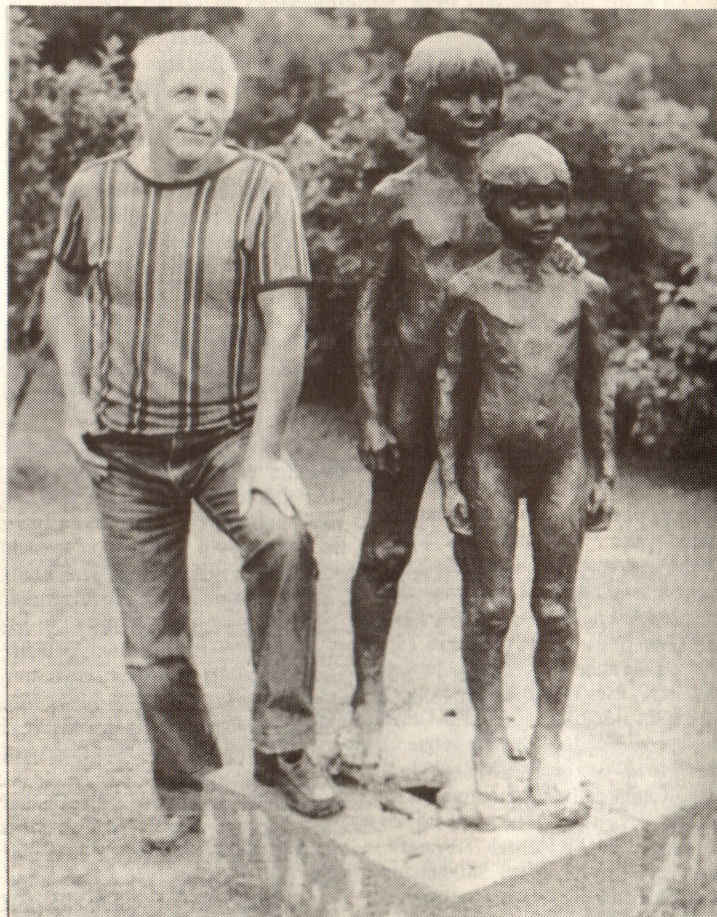
«Gutt med trillbør» heter dette artige arbeidet fra Solveig Shaffers hånd.

VANN FOR VINTEREN

Litt utpå høsten så det dårlig ut for vannforsyning til vinteren, men så kom som kjent regnet og nå er det ingen fare.

Bildet viser Gimildammen i slutten av september.

Oddmund Thorud sammen med Annasif Døhlens «Søsken» i hagen på Bjørmundstad.

Odmund Thorud arrangerte i sommer en større utstilling av bildende kunst i sitt hjem Bjørmundstad i Stensgård. Utstillingen omfattet grafiske blad og skulptur, hvorav grafikken hadde fått sin plass innendørs og det meste av skulpturene rundt om i hagen. I alt var det utstilt omlag 130 grafiske arbeider og 30 skulpturer.

Blant kjente skulptører kunne en finne navn som Emil Lie, Annasif Døhlen, Solveig Shafferer, Ada Madsen og Astrid Dalsveen, og av grafikere blant mange andre Søren Begby, Odd Håkonsveen, Dag Rødsand og Tron Botnen.

Prisene på de utstilte arbeidene varierte fra 200 kroner til 3.000 kroner for grafikk, og fra 1.200 kroner opp til 70.000 kroner for skulpturene. Utstillingen hadde et godt publikumsbesøk.

Oddmund Thorud fortalte til Bygdespeilet at noe av tanken bak utstillingen var å kunne gi et kulturelt tilbud i sommerferien. Thorud har ellers sitt faste galleri på Jessheim, der han i løpet av de senere årene har arrangert omlag 50 forskjellige utstillinger.

ROB

BLÅBÆRSANKEREN OVER ALLE BLÅBÆRSANKERE

Jo, 540 kilo blåbær er en stor haug, sier Alfred Tysseng.

Om det ble heller dårlig med multer og tyttebær, så slo blåbæra og bringebæra til i år. Det var ikke rent få slike kiloer som ble fraktet hjem fra skøgen i høst.

En av dem som virkelig har plukket blåbær i år er Alfred Tysseng i Holter. Hele 540 kilo har han båret hjem fra skogen, særlig fra traktene langs Krabekken og på Raufjellet.

Nå har riktig nok Tysseng et svenskprodusert uhyre av en bærsanker, en blåbærskogens Scania-Vabis med dobbelt skjær. Men likevel — 540 kilo blåbær er litt av en haug.

— Men det var lite folk å se i skogen, sier Tysseng. — Går en litt innover er en snart aleine. De fleste holder seg helst i nærheten av bilvegen, ser det ut til.

— Og nå er kjelleren full med syltetøyglass?

— Langt ifra. Bæra er levert og alt i orden, sier Tysseng, som lar det

Det svenskbygde uhyre av en bærsanker.

skinne igjennom at noen stor forretning var dette ikke.

Men forretning eller ikke forretning: Vi utroper her og nå Alfred Tysseng til blåbærsankereren over alle blåbærsankere!

H.Ø.

Solheimkrysset skal utbedres

Den framlagte reguleringsplanen for Solheimkrysset i Maura er godkjent av kommunestyret. Planen omfatter en betydelig utbedring av vegsystemene i dette relativt sterkt tra-

fikkerte krysset. Utbedringene omfatter selve de kryssende vegene og tilhørende bussholdeplasser og gangveger.

ROB

Solheimkrysset er sterkt trafikkert.

SANRO utvider sitt bedriftsområde

SANRO i Moreppen som får større plass.

Firma SANRO A/S i Moreppen har fått kommunestyrets anbefaling på kjøp av seks mål dyrket mark som grenser opp mot bedriften. Prisen er oppgitt til 15 kroner pr. kvm, og selgere er Bergljot Juelsen, Astrid Enger

og Kjeld Enger. Den stedlige landbruksnemnd og fylkeslandbruksstyret har tidligere godkjent omdisponering av denne parsellen til industriformål.

ROB

Kommunen selger Røtterud

Kommunestyret har vedtatt at den dyrkbare jorda av eiendommen Røtterud skal selges. Det var tre interesserte kjøpere, som hver ble tilbudt kjøp av bestemte parseller av Røtterud som tilleggsjord til sine nåværende eiendommer. Det tilhørende skogsareale på omlag 300 mål blir be-

holdt av kommunen. Fylkeslandbruksstyret godkjente at skogen ble fradelte fra den øvrige eiendommen.

Etter takst ble prisen på fulldyrket jord fastsatt til 1.700 kroner pr. mål. Annen dyrket jord ble betalt med 800 kroner pr. mål, og dyrket jord uegnet for planering med 200 kroner pr.

mål. Granskog i hogstklasse IV ble taksert til 600 kroner pr. mål, og kratt og lauvskog til 200 kroner pr. mål.

Kommunens landbruksnemnd la fram en bonitetsoppgave for beregningen av kjøpesummen for hver enkelt kjøper. Salgssummen tilføres kommunens kapitalfond. Kjøpere var Signe Røtterud, Willy Røtterud og Olaf Røtterud, som hver ble tilbudt

noe varierende arealer av eiendommen.

Røtterud besto av omlag 300 mål skog og 170 mål dyrket mark, beite og hagaskau. Den ble kjøpt av kommunen i 1953 for 73.000 kroner. I den tiden kommunen har stått som eier har de dyrkbare arealene vært bortforpaktet til et nabobruk.

ROB

Gullkonfirmanter i Holter

Søndag 20. september var konfirmanterne fra 1931 samlet i Holter kirke igjen.

Fremste rekke fra venstre:

Ingeborg Nordvold, Mina Trondrud, Marta Sørensen, Solveig Bjerke og Magda Nilsen.

Bakerste rekke:

Bjarne Edseth, Sigurd Guthaug, Gudrun Moe, Ove Trøgstad, pastor Jørgensen, Jens O. Oserud, Ragna Østby og Anders Vold.

G.N.

Påskjønnelse til Løken-lærer

Hans Schei Hansen og fru Anna Gunhild betrakter gavesjekk fra skolestyret.

Lærer Hans Schei Hansen ble i et skolestyremøte, for øvrig holdt på Løken skole, overrakt en boksjekk på 1000,- kroner. Formann i skolestyret, Trygve Sydhagen, uttrykte det omtrent slik: — dette er en liten påskjønnelse og en anerkjennelse av det arbeid du har utført med å montere alle disse gamle tingene her på skolen.

Vi vil samtidig takke deg for den store og verdifulle gave dette virkelig er. Her på Løken skole vil nå mange, både de yngste og de eldre, kunne lære mye om gammel redskap og husgeråd. Den godt utarbeidede katalog sammen med de utstilte tingene er en god kunnskapskilde.

G.N.

HOLKEBY SELGES

Nils Øines er gitt kommunestyrets anbefaling om konsesjon for kjøp av eiendommen Holkeby i Maura. Selger er Harald Holkeby, og kontraktsummen lyder på 1.750.000 kroner. Eiendommen har et dyrket areale på omlag 120 mål og et skogareale på

1935 mål. Bebyggelsen omfatter en velholdt hovedbygning med 200 kvm grunnflate i to etasjer, en forpakterbolig på 60 kvm i to etasjer, driftsbygning på 800 kvm, stabbur, garasje, vedskjul og redskapsskjul.

ROB

Holkeby er en av de vakreste gårdene i bygda.

Grasmovegen – kommunal eller privat?

I forbindelse med en konsesjonssak ble det i kommunestyret reist spørsmål om Grasmovegen i Moreppen var en kommunal eller privat veg.

Kommuneingeniør Skaldebø var til stede på møtet, og kunne etter anmodning svare at ettpo dette er et spørsmål det strides en god del om.

— Dersom det gjelder vedlikehold på vegen, påstås det at den

skal ha kommunal status, sa Skaldebø. — Men er det snakk om andre disposisjoner med vegen, blir det påstått at den er privat!

Kontorsjef Trond Nilsen mente imidlertid at det ikke var tvil om at dette var en kommunale veg, mens ordfører Per Ramsli repliserte at her var det tydeligvis et spørsmål som hang noe i lufta.

ROB

Fra Grasmovegen i Moreppen.

FORTSATT BEVER I STEINSGÅRD?

For noen år siden var det litt oppstyr angående bever i Steinsjøen. Det er et faktum at de oppdemninger som beveren gjerne gjør for å regulere vannstanden, resulterer i oversvømmelser som setter en del områder under vann. Grunneiern i dette tilfellet satte vel forståelig nok ikke særlig pris på å få sine jorder omgjort til ris-marker. I det senere har forholdene roet seg, og det virker som om ting har stabilisert seg til alles tilfredsstillelse. Det er fortsatt bever her, men ingen spor av demninger det undertegnede kunne se.

Beveren er en kraftig gnager.

La oss først få si litt om beveren generelt. Beveren, eller *Castor fiber*, hører til gnagerne. Den har kraftig kropp og korte ben. Bakbena er forsynt med svømmeføtter. Hodet er bredt med små ører, og øynene er meget små. Den stoler mest på hørsel og luktesans. Den har gnaverens typiske buesformede kraftige fortenner og kløvd overleppe (haremunn). Derimot er beverens hale egenartet. Den er flattrykt, dekket av hornskjell og vir-

ker som en padle- og styreåre når den svømmer. Kroppslengde ca. 80 cm og hale 30 cm. Pelsen er tett med fin ull nærmest kroppen og et glissent lag av glinsende, rødbrune dekkhår.

Beveren lever i små kolonier, oftest familiegupper, ved elver og i strøk med løvtrær. Føden består av bark, blad og kvister fra løvtrær, om våren også røtter, nye skudd og gress. Hytten som beveren bor i, bygges i vann.

Oppholdsrummet ligger over vannflaten, mens inngangen er under vann. For å holde en jevn vannstand bygger beveren kunstferdige demninger.

Byggmaterialet er grener, kvister og deler av trestammer. Beverens byggverk er imponerende, men er mer et innstinkt enn intelligens. I hytten holder beverparet til med ungene fra de siste to års kull. Den får vanligvis 3—4 unger i hvert kull. Parringen skjer i januar, og ungene fødes om våren eller på forsommeren.

Her har beveren sin faste veg ned mot vannet.

Beveren er sky og forsiktig. Den er i virksomhet om natten og er derfor vanskelig å studere. Den kan holde seg under vann i ti minutter eller mer.

En av årsakene til at det er lite eller ingen bygging av demninger kan være at det er jevn vannstand nok i denne elva. En annen årsak er at det ikke lever hele kolonier her, bare spredte ungdyr eller utstøtte omstreifere.

En av grunneierene vi snakket med fortalte at de få spor man kunne finne fortalte at aktiviteten stadig flyttet seg oppover i vassdraget, og med en nogenlunde peiling startet vi letingen etter spor. Og det var litt av en jobb! Flere steder langs elven var det er belte mellom jordet og elvekanten som besto av villniss og brennelse på opp til to meters lengde!

Flere steder så vi tynne og noen tykke trestammer som var tydelig gnagd av på bevervis, men alt dette var gamle spor.

Helt til vi plutselig kom til en liten rydning i villnisset, helt sirkelrund med en diameter på halvannen meter og tydelig sti eller gate ned til den mørke elven. Alle kvistene som hadde stått her var kuttet skrått av nesten som med kniv. Helt fersk var dette allikevel ikke, da avstykk etter klør i leiren opp fra elvebredden var nesten utvasket av regn, og regnet hadde det ikke gjort på flere dager.

Men det var en spesiell opplevelse allikevel, selv om bare sporene sto der. Jeg tror ikke man så ofte vil oppleve å se bever i Steinsgård, men hvem vet??

T. R. N.

Nytt banklokale i Holter

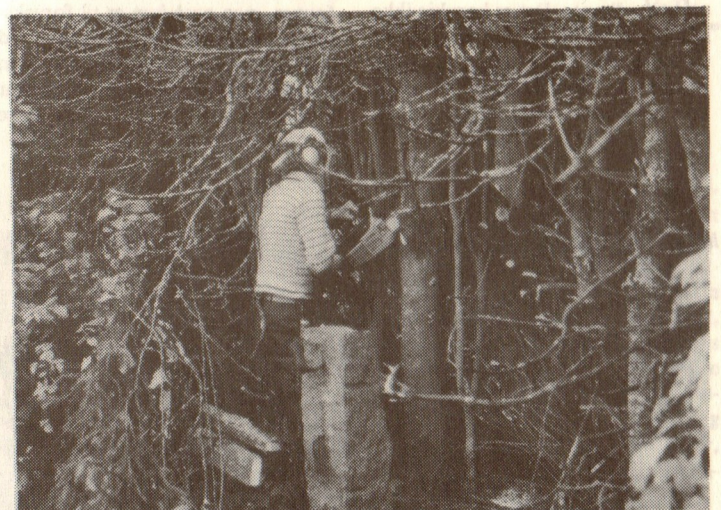

Nannestad Sparebanks filial på Holter meieri har flyttet inn i nye lokaler. Bare noen meter fra der de var før, men de har nå dobbelt så mye plass. Det er derfor blitt både oppholdsrom, garderobe og toaletter. Og i ekspedisjonsrommet er det

plass til tre ekspeditører. På åpningsdagen 13. august var Heidi Galten første kunde, og ble overrakt blomster av Bjørn Ruudsen. Ruudsen og Wenche Moe Næss betjener filialen i Holter.

G.N.

Gammel granhekk forsvinner

Dette er ingen urskog, men den gamle granhekk rundt Nannestad kirke. Den er med årene blitt temmelig forvokst og stygg. Kirketjeneren og to mann til gikk på med

motorsag. Granbuskene hadde vokst slik i hverandre at de var vanskelige å få overende.

G.N.

Aktiv fellesmøte-uke

I seks dager av en uke i oktober holdt menighetene i Nannestad fellesmøter. Arrangører var Den norske kirke, organisasjonene, Frelsesarmeen og Pinsemenigheten.

Hovedtaler på møtene var forstander Hans Friberg (bildet). På bildet under ser vi et glimt fra et av møtene i Nannestad kirke, der Fellesmusikken fra Klippen og Evangeliehuset sang og spilte.

MAA

Om skøytebaner:

Nannestad — et lavlands Savalen

Overskriften er hentet fra bladet til Norges Skøyteforbund, «Skøytesport» nr. 5 i år, leser vi følgende som er skrevet av Asgeir Mamen:

«Banen til Nannestad SK hører ikke med til den gruppe av baner man først tenker på når det er snakk om rekordbaner. Det er kanskje ikke så rart, banen ble ferdig i høst, så det var heller ikke blitt arrangert så mange stevner der. Romerike er vel heller ikke stedet som først faller en i hu

når det snakkes om rekordis og «superbaner» ---

I overskriften har jeg kalt banen for et «lavlands Savalen», og det er ikke uten grunn. Ikke bare ligner de to banene hverandre. Begge er omkranset av barskog og veldige snefonner, men også isen er til forveksling lik. Gliden i isen er like god som på Savalen, og den har den samme «seige» konsistensen som gir skøytene fantastisk feste. Siste indre

Banen til Nannestad Skøyteklubb som lover svært godt hva hurtighet angår. Til venstre står Edwin Haug, Vidar Nyhus og Bjørn Kristian Nilsen — tre småkrarer som ser fram til en ny sesong på banen.

SØNDAG ER KIRKEDAG

Bjørke kirke:

- 15.11. kl. 1100: Høymesse, menighetsrådsvalg. Jørgensen.
- 6.12. kl. 1100: Høymesse, nattverd, Granerud.
- 13.12. kl. 1900: Advent i ord og toner, Jørgensen.
- 24.12. kl. 1430: Familiegudstjeneste. Jørgensen.
- 26.12. kl. 1100: Høytidsgudstjeneste. Jørgensen.
- 3. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 17. 1. kl. 1100: Høymesse, Granerud.
- 31. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 15. 2. kl. 1100: Familiegudstjeneste. Granerud.

Holter kirke:

- 29.11. kl. 1100: Høymesse. Kretssekr. Andreassen.
- 6.12. kl. 1900: Advent i ord og toner. Jørgensen.
- 13.12. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Granerud.
- 20.12. kl. 1900: Vi synger julen inn. Jørgensen.
- 24.12. kl. 1600: Familiegudstjeneste. Jørgensen.
- 25.12. kl. 1100: Høytidsgudstjeneste. Jørgensen.
- 1. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 10. 1. kl. 1100: Høymesse, Granerud.
- 24. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 7. 2. kl. 1100: Familiegudstjeneste. Jørgensen.

Nannestad kirke:

- 22.11. kl. 1100: Familiegudstjeneste. Granerud.
- 29.11. kl. 1100: Høymesse. Nattverd. Kretssekr. Grimeland og Granerud.
- 6.12. kl. 1900: Advent i ord og toner. Granerud.
- 13.12. kl. 1900: Vi synger julen inn. Granerud.
- 24.12. kl. 1600: Familiegudstjeneste. Granerud.
- 25.12. kl. 1100: Høytidstjeneste. Granerud.
- 31.12. kl. 2315: Midnattsmesse. Granerud.
- 10. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 24. 1. kl. 1100: Familiegudstjeneste, Granerud.
- 7. 2. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Granerud.

Stensgård kirke:

- 15.11. kl. 1100: Høymesse. Menighetsrådsvalg. Granerud.
- 29.11. kl. 1100: Høymesse. Sykehusprest Jansen.
- 6.12. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Jørgensen.
- 13.12. kl. 1600: Advent i ord og toner. Granerud.
- 24.12. kl. 1430: Familiegudstjeneste. Granerud.
- 26.12. kl. 1100: Høytidsgudstjeneste. Granerud.
- 1. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Granerud.
- 17. 1. kl. 1100: Høymesse. Jørgensen.
- 31. 1. kl. 1100: Høymesse, nattverd. Nome.
- 15. 2. kl. 1100: Familiegudstjeneste. Jørgensen.

Klippen bedehus:

- 22.11. kl. 1100: Gudstjenestlig møte. Jørgensen.

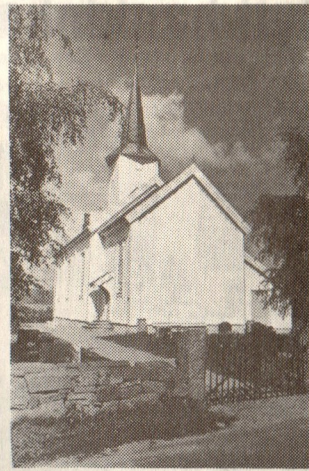
er ikke noe problem her, selv om farten er stor! Banen er i det hele tatt trivelig å gå på, og jeg håper at den i årene som kommer vil bli flittig benyttet. Det fortjener den!

For å underbygge mine påstander om god glid, kan jeg henvise til det siste stevnet som ble arrangert der, 18. mars.

I til dels tett snøvær og temperatur like under null, gikk Kay Stenshjemmet 500 m på 38.9, og hadde Jarle Pedersen holdt seg på bena de siste 40 m på oppløpssiden hadde nok banerekorden nærmet seg 38.5.

Det skulle si en del om iskvaliteten!

Nannestad SK fortjener stor honnør for det arbeidet de har nedlagt i denne banen. De er virkelig interessert i å lage god is, og jobber for det — uten hensyn til arbeidsmiljøvernlov etc. Vi aktive setter pris på slik innstilling, og gleder oss til neste sesongs stevner på Nannestad — lavlandets Savalen!»

De driftige lederne i den unge Nannestad Skøyteklubb Willy Nilsen og Erik Ekornhol skal ha stor ære og takk — sammen med mange andre — for det arbeidet som blir gjort i skøyteklubben.

H.Ø.

Huggorm i Midtbygda sentrum Middels år for jordbruket

— Huggormen er en farlig fyr, og du veit aldri hvor den kan være, sier Jan Erik Langerud.

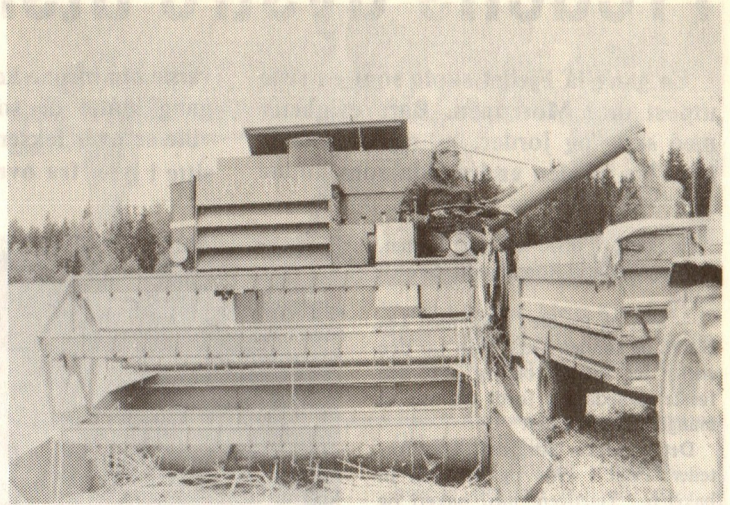
Det er neppe rette tiden nå når vinteren står for døren å minne om at huggormen er en farlig fyr, og at den kan finnes på steder hvor en minst venter det. Men vi tar likevel med følgende historie fra i høst, da fireårige Jan Erik Langerud ble bitt av en huggorm så å si midt i Midtbygda sentrum.

Jan Erik var sammen med sin mor da han ved Prestegårdsvingen, et steinkast fra Kommunehuset, skulle vise at det gikk an å ta på brennesle uten bli brent. Plutselig trakk han raskt handa til seg og skrek. Moren trodde først at han hadde brent seg, men ble forskrekket da hun så

to små blødende sår på guttens lillefinger. Hun skjønte med en gang at dette måtte være merker etter huggormens tenner.

«Ormetablett» ble gitt, lege tilkalt, og sykebil omgående rekvirert. Så bar bar det med opptil 170 km's fart og blinkende blålys til Lørenskog. Her ble det omgående gitt motgift og nødvendig behandling ellers.

Og etter to dager kunne Jan Erik utskrives fra sykehuset, frisk som en fisk. Alt gikk således bra. Men historien er en påminnelse om at huggormen kan finnes også der en minst av alt skulle vente det.

Tore Støverud er godt fornøyd med kornhøsten i år.

Magnus Grøndal er hobbyjordbruker, og var heller misfornøyd med sine potetsavlinger.

Vi er interessert i å få vite noe om årets avlinger, og oppsøker landbrukskontoret i kommunehuset. Der treffes den nytilsatte herredssagronomen Tor Laache Knudsen, som kommer fra Gjerdrum.

Det blir opplyst at byggavlingene ligger litt i underkant av et gjennomsnittså. Dette skyldes i stor grad bladsykdommen grå øyeflekk, og de som i år ikke hadde sprøytet mot denne sykdommen, fikk dårligere avlinger. Det har også forekommet tilfeller av mjøldugg. I det hele har spørsmålet som sprøyting eller ikke sprøyting vært ganske avgjørende for årets åkrer.

Det har ellers vært et godt år for havren, som kan noteres med toppavling. Høy var det bra med, men med vekslende kvalitet. Beitene var det ikke så helt bra med mot høstens slutt, den lange tørken hadde gitt ne-

ROB

Nytilsatt herredssagronom Tor Laache Knudsen.

gative utslag. For såvel rotvekster som poteter ble det litt i underkant av gjennomsnittet.

G. N.

Lånegaranti til ØRAS

Til gjennomføring av anleggsutgiftene ved den interkommunale søppelplassen i Dal skog har ØRAS fått et lån i Ullensaker Sparebank på 2.735.000 kroner og ett i Kommunalbanken på 2,8 millioner kroner. De deltakende kommuner: Eidsvoll, Nannestad og Ullensaker forutsettes å garantere for hver sin forholdsvis del av lånebeløpene. For vår kommunes vedkommende dreier dette seg om en lånegaranti på 560.000 kroner, et beløp som kommunestyret bestemte seg til å garantere for.

ROB

TILSETTING

I ledig stilling som brannkonstabel i det «frivillige» brannvesen er tilsatt Arne Saga.

MARIA SØRGJERD:

Fredens dystre utsikter bekymrer meg

En gang lå Fjellet skole som en siste utpost mot Moreppen. Bare evigheter med skog og jorder, — og i kveldene intet lys på den andre sida som kunne

varsle om mennesker langt der borte. Den gang måtte de som var tidlig ute og ville se over leksene før skolen begynte sitte i lyset fra ovnsdøra. Den gang var

verdens sentrum akkurat her på Fjellet, og den gang var lærer Slettedal og frk. Breen i velmakt.

En gang i disse år, om høsten, kom også Maria Rønning dit. Skolen kalte.

— Mor og jeg ble i følge med Tea Elstad og sønnen Lars. Han var den eneste jeg kjente, og jeg gråt den første skoledagen, fordi det var så mange fremmede der.

Det er Maria Sørgerd, som forteller. Født i 1904 og datteren til baker'n i Teiebyen, med bakeri og utsalg i det huset vi finner Karanka i dag. Dessuten er hun nest eldst i en søskenflokk på ni, født på Hafstad ved Alderspensionatet.

— Hva husker du best fra barndommen?

— Kanskje det at vi hjalp til i bakeriet etter hvert som vi vokste til. Og at vi dro bakerverer på kjelke både til Moreppen og til Bjerke. Senere fikk vi hest og enda seinere faktisk en bil, forresten en pedal-Ford, og bygdas første kvinnelige sjåfør ble min søster Ingeborg.

Da konfirmasjonen stundet til, tjente jeg selv til konfirmasjonsklær ved å legge ut torv på Prestmosen. Og jeg husker ennå godt hvor mye orm det var i myra der den gang.

— Og klær ble det?

Klær ble det da til slutt. Men mor hadde et svare strev med å få tak i sytråd. Stoff hadde vi, men ikke tråd. Ufattelig.

Så kom Jacob Sørgerd. Trønder og meierist med fele.

Det var i 1921 at han begynte ved Nannestad meieri, og her ble han til 1936. Da ble meieriet nedlagt, slik at det bare ble mottaking der, og da var det bare å reise. Maria og Jacob reiste først til Fellesmeieriet i Oslo og ble der helt til i 1945, om høsten.

Derfra dro de til Østfold, til meieriet i Skiptvedt, et lite sted, med oversiktlige forhold og trivelige mennesker, ifølge Maria. Først i 1960 forlot de Skiptvedt og vendte tilbake til Nannestad, og en rolig pensjonist-tilværelse i Teiebyen.

Maria har pløyd gjennom atskillige bøker, likhet med sin far, og hun har alltid fulgt godt med i sin tid. Blant ting som bedrøver henne i disse dager hører fredens dystre utsikter i vår tid, men også dette at det er blitt så langt mellom menneskene på det lokale plan. Godt nedsunket i skinn og plysj, lunt isolert fra omverdenen, lar vi oss overriste i blå-lyset fra

skjermen. Undertrykkelse, sult og nød kommer oss ikke så mye ved lenger, sier hun.

— Vi er kanskje blitt blaserte?

— Ingen ting duger lenger. En gang satte vi stor pris på å få en tur til Gjerdrum eller Eidsvoll. Den gang Jacob drev leikarring her så gjestet vi Gjerdrum og Gardermoen i buss, og det var stor stas. Mangt er annerledes fra i 1923.

— På godt og vondt!

— Det er så. Det er jo godt at så mange, mange fler har fått det bedre. Men det må være vanskelig å komme fremmed til et sted i dag? Vi deler ikke tilværelsen slik som før. Ikke sorger, og ikke gleder heller.

— Er du blitt pessimist med åra?

— Vanskelig å si. Jeg skjønner godt at mange unge er svært usikre og skeptiske til framtida. Vi mangler kanskje en overordnet idealistisk hensikt i dag, for idealene har i mangt smuldrert bort. Det har blitt så lite å tru på, så lite å virke for.

— Om du selv hadde vært 17 nå?

— Nei, jeg vet ikke. Kanskje hadde jeg da prøvd å gjøre noe. Umulig å si. Men sikkert er det at jeg i unge dager hadde god lyst til å bli gartner, så det spørs om jeg ikke hadde slått inn på det om jeg hadde fått velget på ny.

— Men i bygda hadde du blitt?

— Jeg hadde vel det. Men en skulle reist så mye, mye mer, sett litt av både Øst og Vest og gjerne mer av vårt eget land. Men så er det at jeg har så lett for å savne Romeriksåsen. —

Men hva burde en prioritere hvis en hadde midler og makt? Vi tar med det spørsmålet også.

— Da ville jeg bygd ut helsevesenet. Og jeg ville sørget for at de eldre i institusjonene skulle fått sitt eget rom. Det må være et minstekrav.

Hva jeg skulle fortsatt med, vet jeg ikke, men helsevesenet skulle jeg i alle fall starte med.

Det er blitt mange bøker som nevnt, og Maria følger godt med i avisene. Både «Hallingdølen» og «Øvre Smålandene» fins i huset i tillegg til våre egne lokalaviser. Og på bordet ligger «Deg» av Annemarta Borgen, boka om forfatteren Johan Borgen, som presterste et forfatterskap også Maria setter stor pris på.

I Lechedalen, ned mot elva ved Gardermoen, bodde i gamle tider klokkebygger Kristian Nielsen. Han må hatt sans for tid og tidens tann, for nå markerer det solide slagverket fra 1830 at det er langt på på eftan, på

streken riktig, slik den har gjort det i alle år. Dette klenodiet har fulgt Maria i mange år, og hun gir ikke gjerne slipp på det.

— Sa vi langt på eftan? Nåvel, men ingen symbolikk i det.

TEKST OG FOTO
HANS ØSTENG

ÅRETS LILLEPUTT- MESTERE I FOTBALL

Årets Nannestadmestere i lilleputt ble Nannestad Idrettslags førstelag.

Nannestad Idrettslags førstelag gikk til topps i det lokale mesterskapet for lilleputter, og laget ble dermed årets Nannestadmestere innen denne årsgrupperingen. Det var Bjerke Idrettslag som sto som arrangør av mesterskapet, der hele syv lag stilte opp.

Etter de innledende kampene sto Nannestads førstelag og Bjerkes førstelag som vinnere av hver sin pulje. Disse lagene spilte så i finalen, som ble vunnet av Nannestad med 3—1 over Bjerke. På tredje plass kom Åsen IL, som slo Skogen IL i kampen om bronseplassen. **ROB**

Og på annenplass kom lilleputtene fra Bjerke IL.

BRANNTILLØP I KOMMUNEHUSET

Det oppsto til dels betydelige skader da det i høst tok fyr i de elektriske kontrollpanelene for sentralfyr og ventilasjonsanlegget i kjelleren i Kommunehuset. Totalt beløp skadene seg til omlag 30.000 kroner. Selv om det var en betydelig varme- og røykutvikling, var det imidlertid ingen direkte fare for at ilden skulle bre seg, da anlegget ligger i brannsikket rom i kjelleren.

Det tok en viss tid før de nødvendige utskiftninger av kontrollpanelene var i orden, og det oppsto vanskeligheter både med ventilasjonsaleggene og varmeanlegget. Største vanskeligheter hadde kjøkkenavdelingen i Kommunehuset, som mistet sin tilførsel av varmt vann. Verre hadde det imidlertid vært om skaden hadde inntruffet vinterstid, da såvel Kommunehuset som Eker skole og ungdomsskolen hadde mistet sin oppvarming.

ROB

FRA KRETSMESTERSKAPET I LANDEVEISLØP

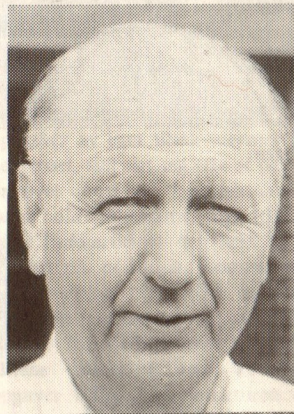

I begynnelsen av oktober gikk kretsmesterskapet i landeveisløp gjennom bygda. Vi ser her fra matstasjonen etter 16 km, og det er

Wenche Austad, Mette Kjensbekk og Hilde Granlund som bringer forfriskninger til travle landeveisløpere.

TRN

«Kjendisen»

Hunor er vel i sine grunntrekk lik over alt, kanskje med farvetoner av gemytt, dialekt og geografiske begrepsninger. Derfor står dette referat fra herredsstyrebatt om øl og søknader om bevilgning til å selge øl, — som meget vel også kan ha funnet sted i Odalen og som for en utenforstående har et både komisk og humoristisk anstrøk:

Otto H: Sjøl om je førje gongen stæmte mot øl av sk.kl. 3, vil je nå følje edruelighetsnemnda og stæmme før. Pol'timester'n meiner au at æksporten itte er noen fare før ædrueli'heita.

Rolf S: Som før vil jeg gå mot. Sjøl om politimester'n er før, er je — hass tenestemann — imot og i nabobigda er lænsman' mot, mæns betjenten hass, som er formann i ædruelighetsnemnda, er før.

Ordføreren: Pol'timæstern'n uttaler sæ i kraft av sitt embede, itte sin person.

S: Enn lænsman i nabobigda?

Ordføreren: Så er det den manglende ædruli'heit der som gjør at'n uttaler sæ som'n gjær.

Kåre R.: Håffer skær itte Roald T. få øl hvis de are får?

Det er urettfærdig.

S.: Mæn det blir rættferdig hvis vi stemmer mot alle ansøkinga.

Gustav B: Je telhører visst ein parklasse, som vil stæmme før ølet, men indignasjon ute i bigda er stor.

Asbjørn B: Det er itno argument at følk er indignerte. Se bære på skulesaka i V., der heile bigda var indignert uten at det hjelte noe.

Resultatet av herredsstyrebehandlingen ble at ansøkingene om å få selge øl av skatteklasse 3 ble avslått med 16 mot 15 stemmer. Ansøkingen fra kjøpemann Roald T. ble enstemmig avslått.

Så en såkalt autentisk historie, som kan karakteriseres som «typisk» for Odalen, men som like sikkert kan være både interkommunalt og nasjonal.

Et par litt eldre og innbarkedde ungarer fra Odalen hadde lenge pratet om at de burde ta seg en bytur og feste litt, og en dag satt de på bussen til Oslo. Både den ene og den andre i bygden hadde skaffet seg bil, og nå syntes også de at det kunne være gildt med et kjøretøy, så det ble til at de avla bruktbilmarkedet et besøk. Karene hadde litt skog, og oppgjøret for tømmerhugsten hadde vært bra, og enden på visa ble at de kjøpte en tilårskommen modell. Promillebestemmelsene hadde de ikke så nøye kjennskap til, og begivenheten ble feiret med noen glass på hjemveien til Odalen. Men i en slak sving i Nes var ikke sjåføren i stand til å få bilen til å følge veien, og den braste inn i småskogen. Da var det kompisen, som satt ved siden av føreren, utbrøt: «Nå få du gire ned i første Aksel, for nå møter vi grovtere skog!»

Og nå synes jeg at jentene også må ut på markedet, og jeg utfordrer Lilla Laache!

Sverre Sutterud.

Maura skoles musikkorps har spilt i 30 år

Maura skoles musikkorps på jubileumsdagen.

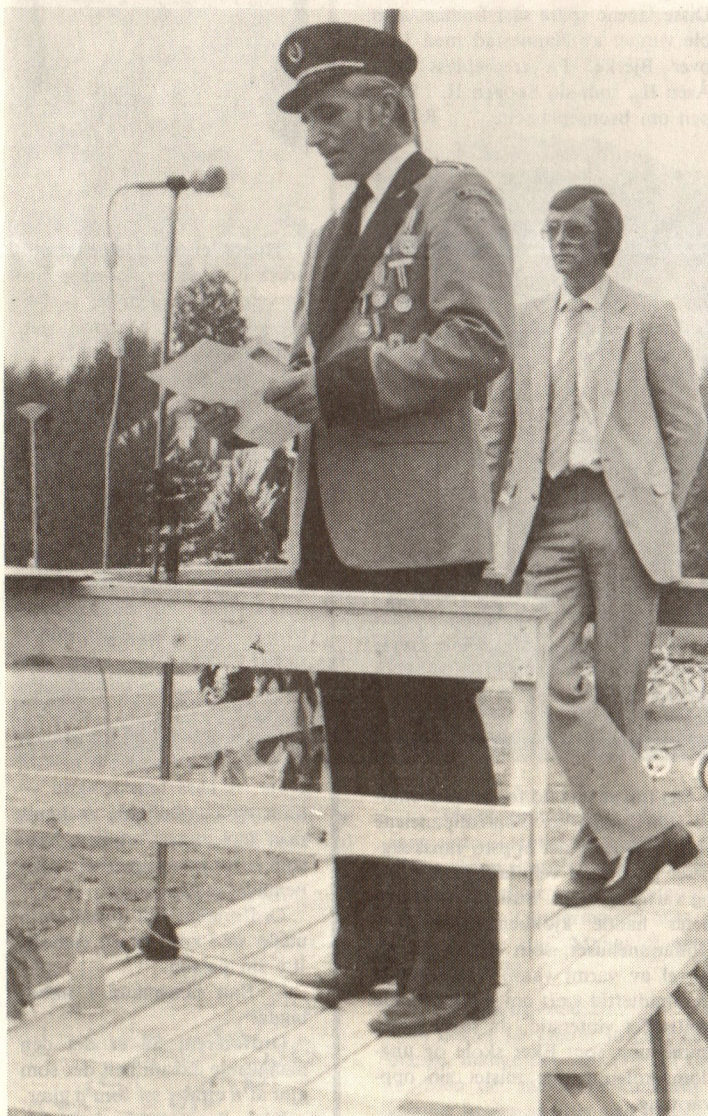
Det er i år 30 år siden Maura skoles musikkorps ble stiftet. Opprinnelig het korpset Morud skoles guttemusikkorps, men det skiftet navn i 1958.

Fra starten av hadde korpset 16 medlemmer, et tall som senere er øket til hele 40. Korpsets første formann var Hans Korsmo, og Petter Rustad den første dirigenten. Formann i jubileumsåret er Odd R. Bergh, og Hans M. Lundberg er fast dirigent. Jubileet ble markert med et større musikkstevne ved Maura skole, der hele 11 korpser medvirket.

Jubileumsstevnet åpnet med innmarsj av korpserne i tur og orden. Etter framføring av hvert sitt presentasjonsnummer var det et fellesnummer under ledelse av dirigent Gudmund Finnbråten. Med i dette var Mogreina skoles musikkorps, Hurdal musikkorps, Aas skoles musikkorps, Eker/Preståsen skolekorps, Gjerdrum skolekorps, Fjerdingby skolekorps, Kløfta skolekorps, Finstad/Løken skolekorps, Åsen junior-korps, Nannestad janitsjarkorps og Maura skoles musikkorps.

Programmet videre besto i at hvert av korpserne bidro med sine respektive numre i en konsert. I pausen var det underholdning ved toradergruppa fra Stensgård. Som avslutning ble «Ja, vi elsker» framført som fellesnummer.

Jubileumsstevnet ble ledet av formannen i Maura skoles musikkorps, Odd R. Bergh, med Jan Kopperudmoen som speaker.

Formannen i Maura skoles musikkorps, Odd E. Bergh, ønsker velkommen til jubileumsstevnet.

ROB

Julefred

*En klokke ringer i det fjerne,
dens budskap trosser vær og vind.
Denne klokke trofast ringer,
den ringer julen inn.*

*Vi feirer det lille Jesus barnet,
som fødtes der på denne dag.
Så derfor kjære vær velkommen,
til dette glade julelag.*

*Bak mange glass står små'e hoder,
som stadig titter,
etter hva mon tro?
De venter på den snille nissen,
var jeg snill nok i år da tro - - -*

*Fra hvert et hjem du kjenner lukten,
av ribbe, pølse, grøt og torsk.
Ja nå skal denne julen feires,
og det på ekte norsk.*

*Så høres glade juletoner
ut over alle verdens land.
Må ro og fred nå fram i verden.
Så julens glede kan bli sann.*

La. Tø. Holter.

Julenissen

*Langt der borte blinker en lykt
nå kommer nok Nissefar.
Små barneøyne blir fulle av frykt,
Men undrer hva i sekken han har.*

*Plingeling, nå er han ved døra,
Hvem vil nå lukke opp?
Nissefar vil inn og sitte,
han er sliten i sin gamle kropp.*

*Han har så mye nedi sekken.
Både dukke, traktor, båt og bil.
Han møtes av ivrige barnehender,
som nå er glad i Nissen, uten tvil.*

*Et Jesusbarn ble født på natten,
hvem tenker på det nå?
Nei, jul er pakker, ribbe, pølser.
Og tanker på hva alle skal få.*

*Snart slukkes lys i hus og hytte.
En jul er over for denne gang.
Vi tar farvel med denne julen,
som toner ut i julesang.*

La. Tø.

Bygdespeilet orienterer om kommunepolitikernes hovedproblem

Økonomi angår oss alle, både som enkeltmennesker og som medlemmer av den kommunale og den landsomfattende «husholdning».

Når det gjelder den enkeltes personlige økonomi, skal ikke Bygdespeilet blande seg opp i denne, da det antas at problemene kan være store nok fra før.

Men når det gjelder den kommunale økonomi er det også problemer, kanskje i mange tilfelle enda større enn i den private husholdning. Det gjelder for våre kommunepolitikere å få endene til å møtes i et budsjett hvor de tilgjengelige ressurser blir forvaltet på beste måte.

Bygdespeilet vil i de kommende numre forsøke å gi et innblikk i hva den kommunale økonomi går ut på. Bakgrunns materialet for dette er «Håndbok i kommunal økonomi», som utgis av Norske Kommuners Sentralforbund.

Vi begynner i dette nummer med innledningen, som vi har kalt «De kommunale folkevalgte dilemma».

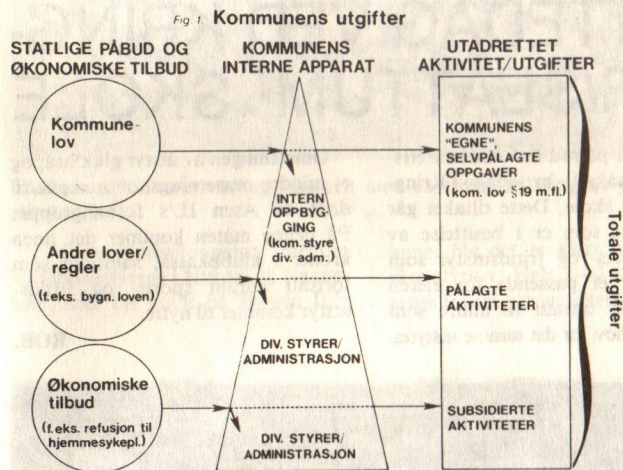

Fig. 1
Pilene viser statens påvirkning på kommunal aktivitet, enten internt i kommunen (trekanten) eller som grunnlag for utadrettet aktivitet (firkanten).

BEGRENSEDE INNTEKTER

I virksomhet som kommunale folkevalgte dreier svært mye seg om penger. De fleste vedtak i kommunale organer fører til utgifter for kommunen enten på kort eller lang sikt.

Dilemmaet er at kommunens inntekter er begrenset, samtidig som ønsket om nye tiltak som påfører kommunen utgifter, nesten er ubegrenset.

La oss ta inntektsiden først. Den viktigste inntektskilde for kommunene er, foruten tilskott og overføringer, innbyggernes inntektskatt og kommunale avgifter. Kommunene kan ikke skrive ut skatter og avgifter på innbyggerne etter eget ønske. De er en del av den offentlige virksomhet og Stortinget setter grensene for deres inntektsmuligheter gjennom lov eller annen beslutning, og fastsetter utskrivingsgrunnlaget for skatter og avgifter. Formelt blir kommunene gjennom lovverket gitt en viss frihet til å fastsette skatte- og avgiftssatsene innenfor visse grenser. Men for den viktigste inntektsart — inntektskatten — nytter alle kommuner høyeste tillatte sats (13,5%),

til tross for at loven gir kommunistyret adgang til å velge mellom satsen fra 12 til 13,5%. Når forholdene er slik, kommer det av at kommunestyrene ikke ser noen mulighet for å dekke de nødvendige utgifter med lavere sats for inntektskatten. De andre delene av inntektsiden er også for en stor del bestemt ved statlige vedtak. Det gjelder bl.a. inntekter fra tilskott og refusjoner og for låneinntekter. Vi skal senere gå nærmere inn på de forskjellige inntektsmuligheter kommunene har både når det gjelder skatter, avgifter og andre inntekter.

SPILLEROM PÅ UTGIFTENE

På utgiftssiden setter derimot lovgivningen ingen grenser. Vi har i Norge et system som gir bredt spillerom for kommunenes eget initiativ *begrenset*. Det betyr at kommunene kan ta på seg enhver oppgave som ikke lovgivningen bestemmer eller forutsetter at de skal holde seg borte fra.

I en del andre land praktiseres et system hvor kommunenes handlingsfrihet er *positivt* begrenset. Her kan

kommunen bare ta på seg de oppgaver lovgivningen bestemmer eller forutsetter at de skal beskjefte seg med.

MANGE KRAV OM TILTAK

Når kommunenes adgang til å ta opp saker av eget tiltak nærmest er ubegrenset, sier det seg selv at det vil bli øvet press på kommunen fra mange hold i lokalsamfunnet. Mange mener imidlertid at den som presser mest på, er staten. Kommunene er med årene også blitt et slags organ for realisering av statsoppgaver. I forskjellige lover er kommunene pålagt å løse konkrete oppgaver f.eks. i skolesektoren og innen sosialvesenet. Ofte blir disse påbud fulgt av normer for omfanget og standarden av virksomheten. I forbindelse med løsningen av slike oppgaver får kommunene ofte løfte om midler fra staten til styrking av inntektsiden i budsjettet. Disse midlene blir ofte gitt med gjennomsnittsbetøp som svært mange kommuner mener er utilstrekkelige til løsning av de oppgavene det gjelder. Full refusjon blir bare gitt for ganske få utgifter.

ET ØKONOMISK DILEMMA

Enhver folkevalgt vil føle følgende dilemma i sitt arbeid: På den ene side

er kommunenes inntektsmuligheter begrenset av skranker satt opp av andre (f.eks. gjennom lovgivningen). På den annen side blir kommunene pålagt og oppmuntret til å iverksette tiltak som medfører utgifter for kommunen — fra statlige organer, innbyggerne, organisasjoner o.l.

Summen av utgiftene til de tiltak som ønskes iverksatt i kommunen, vil alltid være større enn det kommunens inntektsmuligheter tilsier. I denne sammenheng kan vi definere kommunalpolitikk som «striden om fordelingen av knappe ressurser i kommunen».

I figur 1 og 2 har vi satt opp modeller som i prinsippet viser bakgrunnen for inntekter og utgifter i kommunene. Forholdet mellom de enkelte størrelsene i modellene varierer mye fra kommune til kommune.

PRIORITERING AV OPPGAVENE

Det er nødvendig av oppgavene valgte å økonomisere med midlene. Ofte vil det være nærliggende å mene at hovedproblemet er å løse den enkelte oppgave med minst mulig forbruk av penger. Naturligvis er dette viktig, men det er et spørsmål om det alltid er slik.

Forts. neste side

Fig. 2 Kommunens inntekter

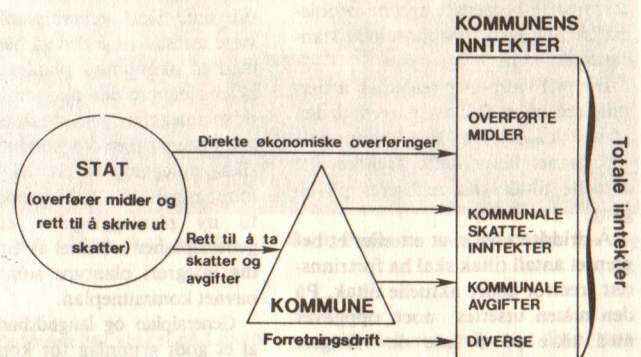

Fig. 2
Pilene viser hvor kommunens inntekter skriver seg fra — direkte økonomiske overføringer fra staten, kommunale skatter og avgifter og inntekter ved kommunens forretningsdrift.

Lekeanlegg ved Kringler/Slattum skole

Ved Kringler/Slattum skole er det nå bygd et fint lekeanlegg. Dette består av diverse husker, sklier, klatreinnretninger og annet som egner seg for lek. Det er foreldrelaget ved skolen som står bak dette tiltaket, som er utført på dugnad. Vi ser her Hans

Harstad, Sverre Dalen, Jan Bosmans, Britt Høibråten og Jan Høibråten i full sving med dugnadsarbeid, og det hele blir overvåket av Hanne Mæland, som er formann i foreldrelaget.

ROB

Forts. fra side 13

Standarden for løsning av en oppgave er ofte bestemt av statlige normer. Dessuten vil mange hevde at hvis et tiltak skal iverksettes av kommunen, må oppgaven løses på skikkelig vis. De billigste løsningene kan ofte vise seg å være dyre på lengre sikt. Dessuten kan en for sterk reduksjon av standarden på et tiltak føre til at formålet med det ikke blir fullstendig nådd. Enkelte ganger kan også refusjoner eller forventninger om tilskott falle bort. Det er derfor ofte begrenset og noe problematisk hva en kan oppnå med standardreduksjon.

Det vil være mer realistisk å innstille seg på et tak av gangen. I den «frivillige» delen av den kommunale virksomhet betyr dette at ikke alle aktuelle tiltak kan realiseres på en gang.

Å prioritere vil si at ett eller et begrenset antall tiltak skal ha fortrinnsrett fremfor andre aktuelle tiltak. På den måten utsettes noen oppgaver med sikte på å løse de viktigste oppgavene først. Skal en slik prioritering bli vellykket, må en hele tiden ha helheten i den kommunale virksomhet for øyet.

Som de viktigste hjelpemidler i denne prioriteringen har vi planer og

budsjetter. Den viktigste plantype er generalplanen. Bestemmelser om generalplanlegging har vi i bygningslovens § 20. Det sies her at kommunene skal sørge for at det blir utarbeidet generalplaner som angir hovedtrekkene i utbyggingen av grunnen. Videre skal planen inneholde løsninger av vann- og kloakkspørsmål og andre spørsmål om tiltak til bedring av almene behov innenfor kommunens område. I virkeligheten er generalplanen — ved siden av å være en plan for arealdisponering — en fullstendig plan for kommunens langsiktige virksomhet i et bestemt tidsrom. Skal generalplanleggingen være realistisk, må den gå hånd i hånd med en økonomisk planlegging. Det skjer gjennom den økonomiske langtidsplanlegging som også etter statlige bestemmelser om kommunal oversiktsplanlegging er en del av kommunens generalplan. I proposisjonen til ny planleggingslov er derfor generalplanen erstattet av en fullstendig integrert plantype som har fått navnet kommuneplan.

Generalplan og langtidsbudsjett kan gi et godt grunnlag for kommunens prioritering av sine selvpålagte oppgaver på litt lengre sikt. På kort sikt må prioriteringen skje gjennom kommunens årsbudsjett, som gir en detaljert og dagsaktuell planlegging.

ROB

Viktige telefonnummer

AMBULANSE	70 55 70
ØYEBLIKKELIG HJELP	0 00
VAKTHAVENDE LEGE	99 51 11
DISTRIKTSLEGE ANDERSEN.....	privat 99 71 88
Kontor	99 72 89
LEGE HABBERSTAD	99 72 09
LEGE AAASER	99 90 85
LENSMANNEN.....	99 70 10
Utenom kontortid	99 70 81
BRANN	97 84 50

BYTTEDAG VED KRINGLER/SLATTUM SKOLE

For annet på rad har Åsen idrettslag hatt en såkalt «byttedag» i Kringler/Slattum skole. Dette tiltaket går ut på at de som er i besittelse av diverse sports- og fritidsutstyr som ikke lenger er passende for eieren kan få dette omsatt til andre som måtte ha behov for det samme utstyret.

Omsetningen av utstyr gikk bra, og et mindre omsetningshonorar går til drift av Åsen IL's fotballgruppe. På denne måten kommer det noen kroner i klubbkassa, samtidig som fortsatt kurant sports- og fritidsutstyr kommer til nytte.

ROB.

Ski, skøyter, sportsklær og mye annet skiftet eiere under Åsen ILs byttedag for sports- og fritidsutstyr.

Hurdølingene banket våre folkevalgte i fotball

Hurdals og Nannestads lag sammen med en tropp av Skogens yngre garde, som etter kampen overrakte medaljer til deltakerne.

I årets fotballoppgjør mellom kommunestyrene i Hurdal og Nannestad, som ble holdt på Skogen IL's

bane, ble det et klart nederlag for våre styrker. Hele 7-2 til hurdølingenes fordel kunne noteres som slutt-

resultat, og seieren var så absolutt fortjent.

Nannestadlaget hadde imidlertid også sine sjanser og tilløp til godt spill, men nettfølelsen var ikke til stede i ønskelig grad. Og de gangene som scoringer så å si hang i hufta ble

Det vanket medaljer til alle deltakerne etter kampen. Her er det ordfører Per Ramsli som mottar sin oppmuntning for god innsats.

effektivt avverget av en meget god hurdalskeeper. At et par av Hurdals beste spillere ble hentet ut av banen av den spesielt opprettede ambulansetjenesten, hjalp ikke Nannestad. Heller ikke at Hurdals keeper fikk bundet hendene på ryggen.

Men nederlaget til tross, det ble likevel en fin fotballdag på Skogen Stadion. Alle deltakerne på såvel det vinnende som tapende lag fikk etter kampen overrakt medaljer for sin innsats.

ROB

Hurdals støttespiller ble hentet ut av banen i «ambulans», uten at dette bedret målstatistikken for Nannestad.

13 år ved Løken skole

Kolleger ved Løken skole samlet om Britt Pedersen som sier takk for seg ved skolen.

Britt Pedersen har vasket på Løken skole siden 1968, og synes det kan greie seg med disse 13 år. 31. august var siste dag i tjenesten, og kolleger ved skolen hadde stelt i stand til en liten avslutning. Alle ansatte ved skolen hadde lagt sammen til en presang som besto av to porselensfigurer.

Astrid Galten overleverte disse, samtidig som hun takket Britt for samarbeidet i alle år. Rektor Sloten takket Britt på vegne av Nannestad kommune. Han kunne samtidig overbringe henne kommunene keramikkfat.

G. N.

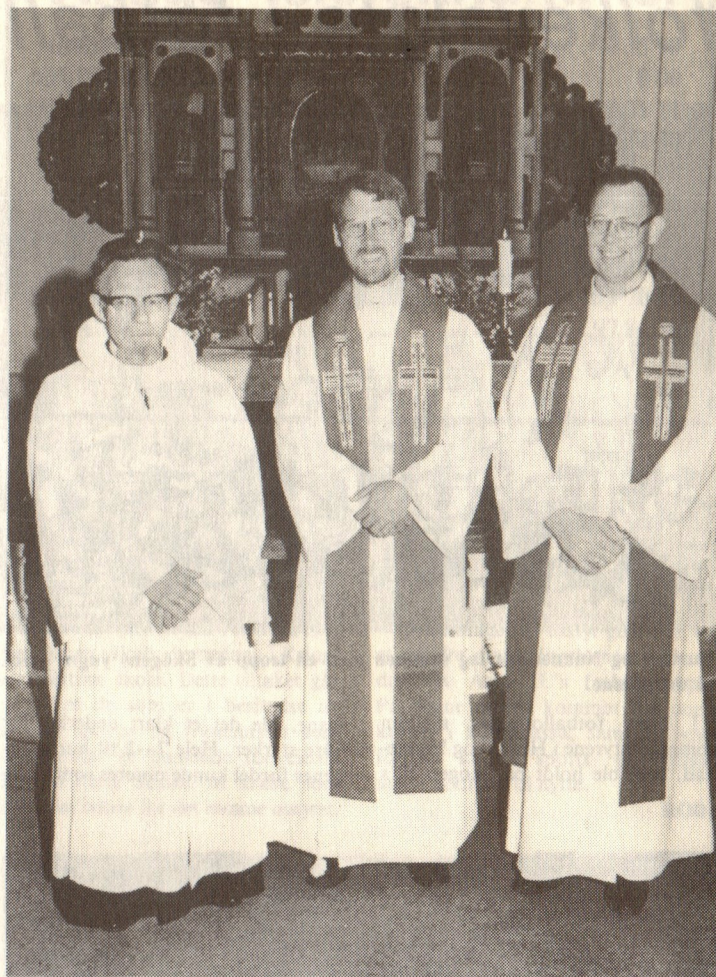
Kirketjenerskifte i Bjerke

Ny res.kap i Holter

Arild Westby, som tidligere har vært kirketjener i Nannestad kirke, har overtatt tilsvarende stilling ved Bjerke kirke. Vi ser her avtroppende kirketjener Nils A. Bjerke overlevere kirkens nøkler til sin etterfølger Arild Westby.

ROB

Fra innsettelsesseremonien i Holter kirke. Fra venstre res.kap. Svend J. Jensen, den nye res.kap. Jostein Jørgensen og sokneprest Iver Granerud.

Jostein Jørgensen er innsatt som residerende kapellan i Nannestad.

Res.kap. Jørgensen kom til Nannestad fra Tonsen menighet i Oslo, der han var kapellan. Han er ellers opprinnelig romeriking, og var gjennom hele 20 år av sitt ungdomsliv bosatt i Eidsvoll.

Den offisielle innsettelsehandling fant sted ved gudstjeneste i Holter kirke, der vikarierende prost Svend J. Jensen fra Ullensaker blant annet leste den nye prestens tilsetningsbrev. Ellers medvirket også sokneprest Iver Granerud.

Sammen med sin frue og sine tre barn er nå Jørgensen bosatt i Holter prestegård.

ROB

Det går mot Lucia-tid

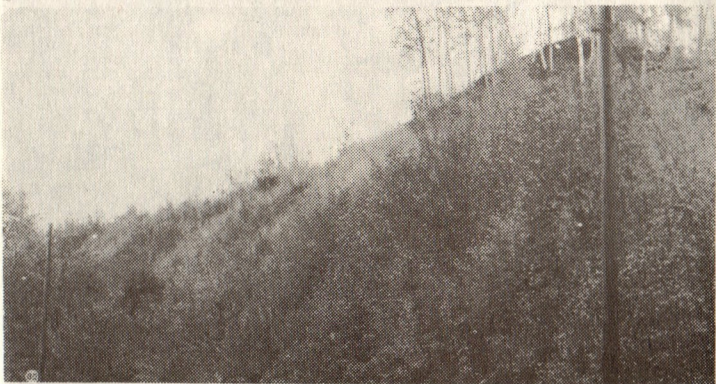

Vi går mot den mørkeste tiden av året. Godt er det da å ha enkelte lyspunkt å se fram til, slik som jul og noe før denne høytiden, skikken med Lucia-fester. Vi ser her et bilde fra

forrige års Lucia-feiring i Holter barnehage, og det vil sikkert bli lignende opptog både her og andre steder også i år.

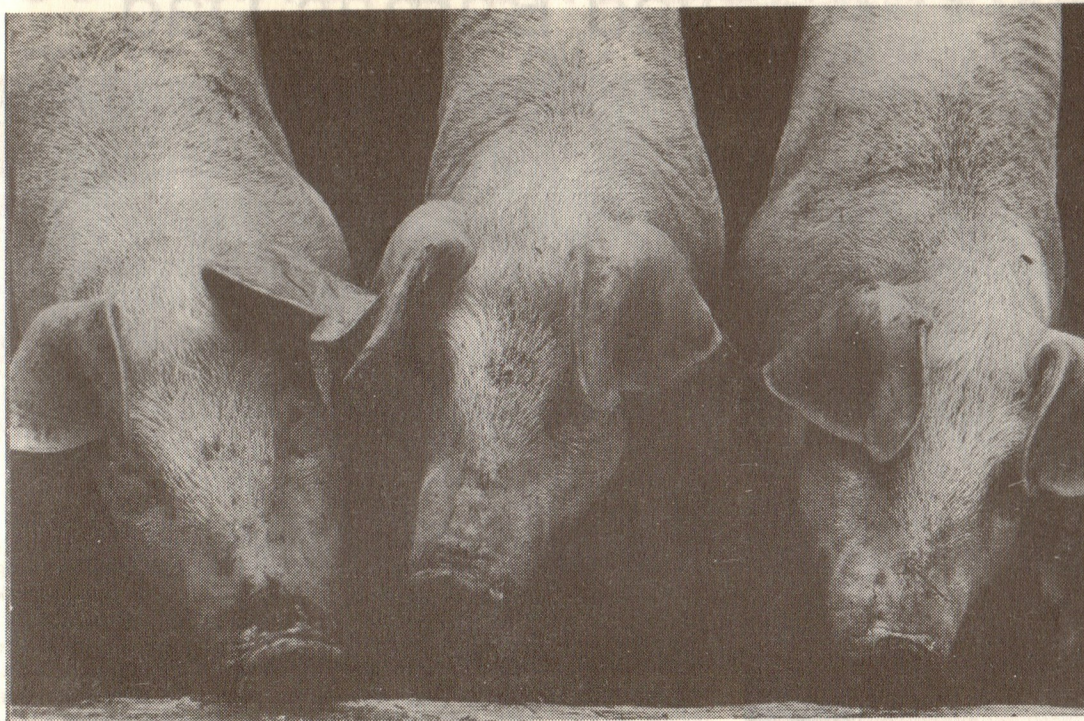
G. N.

Konvalens avskjed i Holter

Dette er Korsbakken, haugen ved 120 mellom Gudbrandsrud og krysset med kirkevegen. Korsbakken var for mange et kjært konval-sted, men etter hugst her er alt spolert, sies det. Kan noe gjøres? HØ

KVARTALET'S BILDE

«Kvartales Bilde» har denne gangen en viss tilknytning til den høytid som nå står for døren. Bildet er tatt av Ole Vollaug i Holter fotoklubb.

TRN

Åpningstider for fyllplassen i Dal Skog

Mandag	kl. 0730—1900
Tirsdag	kl. 0730—1530
Onsdag	kl. 0730—1530
Torsdag	kl. 0730—1900
Fredag	kl. 0730—1530
Lørdag	stengt

OBS!

Vær oppmerksom på kunngjøringer i dagspressen om endring av åpningstiden, avgiftssatser, eventuelle oprydningssaksjoner og lørdagsåpning.

Husk at avfall kan leveres innenfor åpningstiden og at det er forbudt å legge avfall fra seg utenfor fyllplassen.

Alle henvendelser vedrørende sekkeavfall og henting av sekkeavfall skal skje til teknisk etat i kommunen.

Eidsvoll	tlf. 74 40 10
Nannestad	tlf. 99 75 10
Ullensaker	tlf. 97 10 10

Alle henvendelser vedrørende direkte avfallslevering til ØRAS rettes til fyllplassen i Dal Skog tlf. 97 62 90 eller administrasjonen tlf. 74 12 20

GAMLE GLIMT

Finstad skole i 1921. Originalbildet utlånt av Erling Solheim.

TRN

Nybakt norgesmester i frisøm, Bente Lundberg, i ferd med å dyrke sin hobby.

Bente Lundberg fra Preståsen gikk til topps i norgesmesterskapet i frisøm under Norges Bygdeungdomslags landsstevne i Surnadal i sommer. Bente har søm og broderi som sine hobbyer, og driver gjerne med slikt håndarbeide på fritiden. Hun har også tidligere stilt opp i disse mesterskapene, og fikk i fjor en sjetteplass i prydsøm.

Eller ble det under samme landsstevne nok en NM-tittel til Nannestad BU. Det var i tevlingsgrenen eksteriørdømming av storfe, der laget bestående av John Trygve Langerud, Aud Aanesrud og Lars E. Nordby gikk til topps.

ROB

Fra opptoget fra Sykehjemmet til Eker skole under Barnas Dag.

Som vanlig var det god oppslutning om Barnas Dag i Midtbygda. Årets arrangement var det 11. i rekken, og det bød på lek og moro av forskjellig slag.

Det hele startet opp med samling ved Sykehjemmet. Herfra var det opptog til Eker skole, med Eker/Preståsen skolekorps i spissen og festglade barn og voksne deretter.

Ved Eker skole var det diverse leker, ridning, underholdning, lotteri og tegnefilmer. Et loppemarked tiltrakk seg som vanlig stor oppmerksomhet, og i en auksjon med mange artige gjenstander ble tingene raskt omsatt.

Været var av det beste som høsten kan by på, og det ble på ny en hyggelig Barnas Dag.

ROB

Og det var som vanlig lek og moro for barna.

Årets skatteoppgjør: Til sorg og glede

Årets ligningsresultater, det vil egentlig si fjorårets, viste at det som vanlig ble svært så gledelige resultater for enkelte, mens det på den annen side også var inntil flere som kunne vise til det stikk motsatte.

Totalt utlignet beløp lå på 89.794.130 kroner, hvilket er en økning på omlag 12 millio-

ner kroner fra året før. Et flertall av skattytere kunne glede seg over å ha penger til gode, det vil si 3 437 skattytere tilsammen fikk igjen 12.719.000 kroner. Største tilgodehavende hadde en skattyter som kunne hente hele 112.484 kroner som tilbakebetalt.

På skyldnersiden kom 1 087 skattytere, som tilsammen skyldte 6.876.000 kroner til det offentlige. Største baksmell ble notert til 173.736 kroner.

ROB

Lokal humor

Arbeidsfordeling

En helsekning besøkte kommunehuset for første gang, og ble svært så imponert både over husets størrelse og alle de kommunale kontorene.

— Ja, dette var et stort og fint hus. Hvor mange kan det være som arbeider her da, spurte helsekningen en kar han traff i kontorfløya.

Den spurte så ut som han tenkte seg om, men så kom det:

— Omtrent halvparten, kan je tenke meg!

Uff da!

En predikant var på besøk i bygda og hilste blant annet på pensjonærene på et gamlehjem. Der kom han i prat med a Gunda, en av de eldste på stedet, og spurte henne ut om hennes lange liv. Det kom fram under samtalen at Gunda hadde født ikke mindre enn 12 barn.

— Da har du sannelig ikke sittet for meget med armene i kors, sa predikanten.

— Nei, å itte med beina heller, for den saken skyld, sa a Gunda.

ROB

35 franske skoleungdommer på besøk i bygda

Fra teltleiren på Låke gård, der gjestene hadde sitt standkvarter i en uke.

35 franske skoleungdommer var sammen med sine ledere på en ukevisitt her i bygda i sommer. Besøket inngikk som en del av et lengre opphold i landet, der gjestene var på rundtur for å beskue det som kunne tilbys fra Nordkapp i nord til det sentrale Østlandet.

De franske ungdommene kom fra et distrikt i det sentrale Frankrike. Besøket i Nannestad var av privat karakter, men likevel en form for gjensitt etter Spelemannslagets gjesting i Frankrike for to år siden.

For besøket i Nannestad var det lagt opp et program for hele uken. Gjestene hadde teltforlegning på Låke gård, men var ellers svært så mobile. Den medbragte bussen hadde for øvrig sengeplasser til samtlige, og disse ble ellers benyttet på rundreisen i landet. Dette utgjorde et rimelig holtelopp hold for ungdommene, som

Ved og i Stensgård skole var det internasjonal forbredning med dans og moro.

gav uttrykk for forbauselse over høye priser på både matvarer og tjenester for turister.

Etter en anstrengende reise var første dag i bygda avsatt som hviledag og vaskedag. Men allerede neste dag

De franske gjestene hadde sine egne instrumenter med på turen. Her er det Bruno Hubert som handleren en såkalt dreielire, et ukjent instrument her til lands.

var det full fart i programmet. Etter formiddagsbading i Hurdalsjøen ble det fottur i Romeriksåsen. Om kvelden var det dans og moro på Låke gård, der også medlemmer av Spelemannslaget var med.

Onsdag og torsdag var det sightseeing i Oslo-området, med besøk til de fleste stedene som tilbys turister. Fredag var det først en omvisning i ungdomsskolen. Senere var det seterbesøk, der Nannestad bondekvinne lag sto for servering av tradisjonell norsk kost.

Lørdag gikk turen til Heddal, og om kvelden var det igjen sammenkomst på Låke. Søndag ble avskjedens dag i dette norgesoppholdet for de franske ungdommene. Dette ble markert med en fest i Stensgård skole, der Stensgårdskroken spele- og danselag sto som vertskap i en kommunal bevertning. Her var det dans, underholdning og stor stemning til langt på natt.

Og så gikk turen tilbake til sitt hjemland for de franske gjestene, etter et forhåpentligvis vellykket opphold her til lands og i bygda vår.

ROB

Hilø Bruvøl

Nå er det stussli her nå Bruvøl. Itte et kvinfolk og se og ite en dråpa i huse, Kjæring tel Svensen har vorti bort att nå å så går han her å mas om at hu må vara hæss dei Bruvøl. Men de er hu vøl ite? Du har ite såpass tel kvinfolk-tekke du Reidar så vit je veit. Je husser den gongen bortpå Jesheim. Men du har gåt hundetekke du Brovøll, og det tel du setta pris på. Men vis kjæringa tel Svensen likevel er hæss dei så må du be a gå hematt. Trur du føresten at det er tidsnåk å få i stand en skvef tel jul ennå. Vi kan jo settan ved kammersammen å da greier det seg kansje me to vikur.

Hils din Skjøne hustru Bruvøl åå lev vel.

Edvard Rasmussen

Avfallstyper som skal tas imot på fyllplassen i Dal Skog

På fyllplassen skal det tas imot til behandling

- Husholdningsavfall
- Avfall fra kontorer, forretninger, bedrifter
- Bygningsavfall
- Hageavfall og løsmasser
- Avvannet slam fra kommunale rensanlegg.

«Rene» fyllmasser, så som jord, sand, sten og leire kan eventuelt kjøres til andre steder etter avtale med teknisk etat i kommunene.

Hyggekveld for eldre i Bjerke Velhus

Og etterpå var det en liten svingom for alle som ønsker det.

Bjerke Vels damelag hadde på høstparten invitert til et eldretreff i Velhuset. Mange hadde tatt imot innbydelsen, og det ble et hyggelig lag med underholdning og fin bevertning.

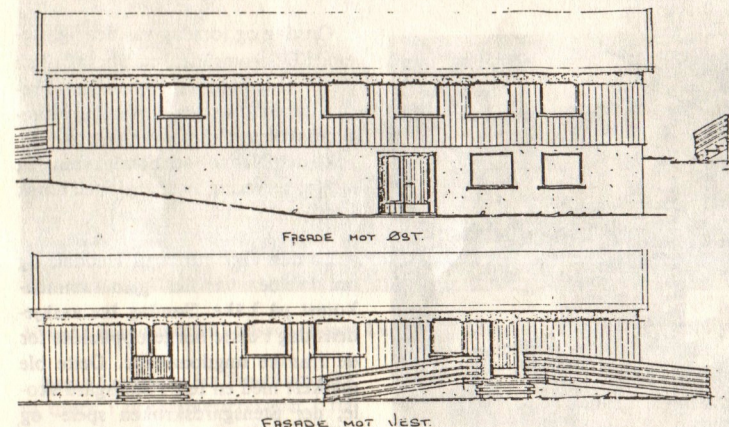
På programmet sto blant annet deklamering av dikt ved Lisbeth Ovrurum og sang av Linda Dickey. Danseparet Hege Rasmussen og Steinar Myrvand, begge syv år gamle, vant stor begeistring med sine ferdigheter på parketten. Ellers var det musikk ved Melvind Bergheim på trekkspill og Bjørn Vinge på gitar, og det ble både allsang og en liten svingom.

ROB

Praten gikk livlig ved småbordene under Bjerke Vel damelags hyggekveld for eldre i Velhuset.

Planene for et grendehus i Sandsnesseter tar form

Slik vil sannsynligvis grendehuset i Sandsnesseter komme til å se ut.

I samsvar med innstillingen fra kulturstyret har formannskapet anbefalt at kommunen skal inngå som deltaker i etableringen av et andelslag for reising av et grendehus/idrettshus i Sandsnesseter. Kommunen vil i tilfelle disse planene bli vedtatt delta med en tredjedel av de totale byggekostnadene, som er beregnet til 750.000 kroner. Som en del av det kommunale bidraget vil den kommunale eiendommen «Rotestua» bli overdratt til Skogen IL for videresalg.

Kulturstyret har uttalt at det er et stort behov for et kombinert grendehus og idrettshus i Sandsnesseter. Tomtespørsmålet er allerede løst, takket være gave på det nødvendige areal fra Mathiesen-Eidsvold Værk. Dermed oppfylles også STUIs krav om disposisjonsrett for byggetomta.

Et annet krav fra STUI for at de kan inngå med økonomisk støtte er at et slikt foretak må være registrert som et andelslag. Da det ikke finnes andre samarbeidspartnere på stedet, må i tilfelle kommunen stå som andelshaver sammen med

Skogen IL.

For å dekke det antatte byggebeløpet på 750.000 kroner vil med dette kommunen inngå som partner for en tredjedel av beløpet. Salget av «Rotestua» vil imidlertid her utgjøre sin del av totalbeløpet. Skogen IL vil måtte skaffe sin tredjedel av totalbeløpet i form av egeninnsats, egne midler og eventuelle låneopptak, mens det forutsettes at de resterende 250.000 kroner skal kunne bli gitt i støtte via STUI.

Med de planer som er framlagt vil grendehuset i Sandsnesseter få en grunnflate på 180 kvm. I første etasje vil dette gi plass for en forsamlingsal på 107 kvm, kjøkken, garderober og sanitæranlegg. I kjelleretasjen vil det bli plass for klubbrom, garderober og dusjanlegg.

I og med at denne saken er anbefalt av kulturstyret og formannskapet, skulle alt ligge til rette for at planene om et grendehus i Sandsnesseter kan bli en realitet om ikke så alt for lenge.

ROB

PENSJONISTFORENINGEN PÅ HOTELLFERIE

Søndag den 23. august reiste 63 pensjonister fra Nannestad pensjonistforening til et fem dagers opphold Wadahl høyfjellshotell.

Ved Wadahl møtte det oss et vakket skue. Høyfjell i fine slake helling og mere ruvende fjell, som Rondane og Jotumheimen i sine hvite kapper. Golåvannet, grønt og vakker i glitrende sol. Setrer med dyr på vangen og gamle torvtelte hus. Og midt i dette panorama av skjønnhet skulle vi få oppleve fem uforglemmelige dager.

Vi fikk en mottakelse og en service som vi sent vil glemme. Deilige rom, koselige salonger, svømmebasseng ute og inne for de som ville prøve det. Hyggelig betjening og alle tiders mat. — Ja, maten var et kapittel for seg.

Om kvelden var det musikk og dans og forskjellig underholdning. De sprekeste var på fottur et par dager

med en engelsk fører. Han bar med seg kaffe og kaker på ryggen, og serverte oppe på fjellet. En meget hyggelig kar som gjorde turen ekstra opplevelsersrik.

Det ble også en tur opp til Bårli seter. Det var der Guri Bårli, langt tilbake i tida, laget den første Gudbrandsdalsosten.

Det ble videre arrangert en lengre busstur. Vi kjørte opp Heidal, forbi den vakre kirken og var innom Kruke gård, som var meget interessant å se.

Den siste kvelden var det ekstra festlig, med allsang og overrekkelser av blomster. Og alle takket alle for det vi hadde fått oppleve på disse dagene.

Men største takken og æren for alt dette må gå til foreningens turkomite med formannen Sverre Myrer i spissen. Det var et stort arbeid som var nedlagt, og alt klaffet 100 prosent.

I.V.

Turdeltakerne samlet ved kommunehuset ved avreisen.

Dyktig toraderjente i Holter

Skal jeg ta «Ånersrudvalsen» spør Vivian.

Det er nå snart to år siden Vivian Larsen i Holter dukket opp på skjermen i programmet 1/2 7, og dro opp «Durspellpokalen» og Ånersrudvalsen på toraderen. Og når Bygdespeilet ikke tidligere har fått med seg denne begivenheten så må det beklages, men forhåpentligvis er det bedre seint enn aldri. Vi har altså fått nok en toraderspiller i bygda, og vi antar at med Vivian på laget så stiller Holter nå uhyre sterkt i en eventuell mannejevning med resten av kommunen.

Vivian forteller at hun har hatt torader'n sin i omtrent tre år, men at den ble liggende en tid før det ble særlig fart over øvingene. Så allierte hun seg med Turid Barg, ikke ukjent entertainer i distriktet og klassevinner i Rånseterspeilet i fjor, og da begynte ting å skje.

— Jeg synes det gikk ganske lett. Og slik er det vel med det en liker, sier Vivian.

— Fjernsynet var en opplevelse?

— Ja, det var moro. Og jeg måtte inn for opptak to dager etter hverandre slik at vi fikk et lite bilde av alt det arbeid og oppbud av folk som må til for å få til et program. Åsså alle kjendisene da!

— De var der kanskje alle sammen?

— Jeg hadde nesten inntrykk av det. Der var Jan Teigen og Grethe Kausland og Elsa Lystad og hele gjengen. Og i kantina så vi resten.

— Men hvordan fikk NRK tak i deg?

— Det var vår gode nabo Anemor Hansen som sendte inn en kasset jeg hadde spilt inn. I tidligere 1/2 7-program hadde de jo bedt om det, og så en kveld ringte telefonen, og jeg trodde selvfølgelig nesten ikke at det var sant. Men ordentlig nervøs ble jeg i grunnen ikke før på vegen innover. — Trodde vel ikke det var sant for kanskje.

— Hva spiller du helst?

— For torader'n ligger jo gamaldans fint til rette. Dessuten liker jeg gammaldans så hvorfor ikke? Ellers prøver jeg meg litt på orgel også, og da blir det gjerne andre toner.

Nå er det ikke første gang Vivian er ute med torader'n sin. For litt siden vant hun en amatørkonkurranse som fritidsklubben «Kjeller'n» arrangerte, og fikk hundre kroner for det.

— Men hva med NRK, honorerer dem godt?

— Ikke så verst. Jeg fikk 750,- kroner, men vi var der jo også i nesten to hele dager. På skjermen derimot var jeg å se i litt over fem minutter.

Nye satser for godtgjøringer til folkevalgte

Kommunestyret har vedtatt nye satser for diverse godtgjørelser til folkevalgte i forskjellige verv og stillinger. Etter dette vil godtgjørelsene fra 1.1.1982 være som følger:

Ordfører: Tilsvarende kontorsjefs lønn.

Varaordfører: Kr. 7.000 pluss møtgodtgjørelse.

Formannskaps medlemmer: Kr. 4.000 pluss møtgodtgjørelse. For ordinære kveldsmøter utbetales 125 kroner pr. møte. For dagmøter betales ulegitimert 250 kroner, og inntil 500 kroner for legitimerte utgifter.

Når det avvikles dagmøter (befaring m. v.) og dette beslaglegger mer enn 4 timer av ordinær arbeidstid — og dagmøtet avsluttes med et ordinært kveldsmøte, utbetales godtgjøring både for dag- og kveldsmøte. For dagmøter som beslaglegger mindre enn 4 timer av ordinær arbeidstid — og som avsluttes med et ordinært kveldsmøte, utbetales kun godtgjøring for dagmøte.

Representanter fra Nannestad kommune som deltar i møter/konferanser o. l. som valgte/utsendte medlemmer/representanter, tilkommer godtgjøring etter ovenstående regler dersom dette ikke utbetales/dekkes av det interkommunale/regionale organ.

Tjenestemenn som i kraft av sin stilling/instruks deltar i kommunale/interkommunale/regionale møter, tilkommer ikke møtgodtgjøring dersom dette ikke er spesielt avtalt på forhånd. Når det gjelder tjenestemenn som deltar i møter og valgt medlem, utbetales godtgjøring etter ovenstående regler.

Medlemmer/møtende varamed-

lemmer i styrer, utvalg og råd tilkommer godtgjøring for reise etter det til enhver tid gjeldende regulativ når reiselengden en veg er minst tre km. Det ytes ikke postgodtgjøring for reiser innenfor kommunens grenser. For pålagte reiser utenbygds, uten kostgodtgjøring etter det til enhver tid gjeldende regulativ.

I forbindelse med ordinære møter i formannskapet kan det gis en enkel servering. Ved årets/valgperiodens slutt gis en servering i de enkelte utvalg, styrer og råd etter nærmere avtale med kommunekontorsjefen. I enkelte tilfeller — f. eks. når kommunen får besøk av et mindre antall personer, gis kommunekontorsjefen fullmakt til å innvilge en enkel servering.

Spørsmål om bevertning i større forsamlinger avgjøres av ordføreren.

Formannsgodtgjøringer. Formenn i nedennevnte utvalg utbetales en fast formannsgodtgjøring. I tillegg utbetales møtgodtgjøring etter ovenstående regler.

Administrasjonsutvalg kr. 3.500,-, Arbeidsmiljøutvalg kr. 500,-, Arbeidervernnemnd kr. 500,-, Barnehagenemnd kr. 1.500,-, Bygdespeilet/redaksjonsutvalg kr. 2.500,-, medlemmer: kr. 2.000,- (1.000,-), faglig leder: kr. 2.500,- (1.000,-), Byggekommité/permanent kr. 3.500,-, Dyrevernemnd kr. 500,-, Innlandsfiskekr. 500,-, Kulturstyret kr. 3.500,-, Landbruksnemnd kr. 2.500,-, Overformynderi kr. 2.000,-, Prisenemnd kr. 500,-, Skolestyre kr. 3.500,-, Sosialstyret kr. 4.500,-, Teknisk utvalg kr. 3.500,-, Vilt-nemnd kr. 1.500,-.

ROB

LØNN FOR HOVEDTILLITSMANN

Kommunestyret har med 19 mot 18 stemmer vedtatt at hovedtillitsmannen for de ansatte i kommunen skal lønnes etter lønnstrinn 17 for den tiden han eller henne har permisjon fra sitt ordinære arbeide for å ivareta sitt verv. Mindretallet stemte for at hovedtillitsmannen skulle opprettholde sin vanlige stillings lønn under permisjonstiden.

ROB

Tomtetildelinger

Formannskapet har delt ut 17 nye tomter i boligfeltet Preståsen VIII. Disse har fått tomter:

Magne Holtan
Sissel Vassengen Østby
Gard Skansen
Bjørn Heiberg
Holter almenning
Arne Melby
Carly Bakkeheim
Bjørn Egil Ludvigsen
Olaf Horten
Rolf Nordseth
Geir Asmund Aasen
Irene Holm
Torhild Tollefsen
Roy Louis Larsen
Arne Olaf Sandaker
Widar Johansen
Elisabeth Haugen

ROB

H.Ø.

«Vask fosfatfritt»

Skuronn på gammeldags vis

«Vern våre vassdrag — vask fosfatfritt» og «Bruk fosfatfritt — det monner fort» var motivene for en oppfordring fra Nannestad Bondekvinnelag og Nannestad Husmorlag. Selve aksjonsdagen var en lørdag i begynnelsen av oktober, og det var på forhånd gitt oppfordring til forretningene om at de skulle ha fosfatfritt vaskepulver på tilbud omkring denne tida.

Ved dagligvareforretningene i bygda stilte det opp damer fra husmorlaget og bondekvinnelaget, som delte ut brosjyrer om bruk av fosfatfrie vaskepulver.

Vi ser her Berit Våge og Åse Lothe fra husmorlaget levere sitt opplysningsmateriale til Tore Låvegg.

ROB

Skolebarn er i dag så vant med skurtreskere og den slags redskap, at når læreren skal forklare dem hvordan bøndene gjorde skuronna før i tiden, må han ty til praktisk arbeid.

Hans Schei Hansen ved Løken skole er kjent for å ta vare på det gamle. Både de gamle tingene, og hvordan de ble brukt. I år tok han med seg elevene ut i havreåkeren. Her demonstrerte han hvordan ljåen med påsatt meieboge kunne kutte åkeren og legge den i rader på bakken. Deretter viste han hvordan han

tok åkeren opp fra bakken og bandt den sammen til et kornband. Her var den største vanskeligheten for elevene å få vridd ballen slik at den la seg og låste seg fast. Raucking gikk atskillig bedre, selv om det her tok tid å få bandene til stå pent. Til slutt var det å sette opp staur og få kornbandene tredd ned på dem. Vi kaller det sneis. Bare navnet var visst rart. Det de var med på, virket kanskje som eventyr på de fleste, men en slik skoledag vil de nok aldri glemme.

G. N.

Fra skuronn dagen ved Løken skole.

DUGNAD PÅ LEKEPLASS I HOLTER

Av og til må det tas et krafttak på lekeplassene. På Løken 1 har huskestativene stått i ti år. Men huskingen har gjort at de har kjøpet opp av jorda. De måtte derfor graves ned på

nytt. Kvinnelige trillere var i flertall, og arbeidet gikk livlig for seg. Stativbeina ble påsveisert jernplater og fylt ned med sand. Nå kan det huskes noen år igjen.

Dugnadsarbeidet på Løken 1 gikk med liv og lyst.

G. N.

Drømmer i måneskinn

Je går så gjenne på øde steller
så monn åleine når dagen heller
Je fryder meg over solnedgang
og alle småfuglas aftensang.

Og je er ute tel månen kommer
og månesølvet mot jorda flommer,
da blir je ung i mitt gamle sinn,
for alt kan hende i måneskinn.

Je møter kanskje en gammel flamme
som går og tenker på just det samme
at han er gammal og tung i sinn,
men alt blir ansless i måneskinn!

Han drømmer kanskje om gamle dager,
da han var lettbeint og ung og fager.
Da han var løva på dansefest,
ja det, det husker'n vel allerbest.

Men nei, je møter nok ingen flamme,
og det kan så visst vera som det samme.
Nå er je trøtt og vil ta en blund,
der hjemme venter min gamle hund.

R.P.B.

Lokal debatt

Flagget vårt

Jeg lurer på en ting. Kan noen av Bygdespeilets lesere si meg om det er noen forskjell på framover og bakover på det norske flagget. I sommer la jeg merke til at et utenbygds musikkorps som gjestet Nannestad, hadde det norske flagg påsydd sine uniformsjakker. De var ikke sydd på likt for alle sammen. Korset i flagget er som kjent ikke midt på flagget. Av den grunn er det ett bredt felt og et smalt felt. Alle våre flagg, enten de er til å heises ute på en flaggstang, eller det gjelder de flaggene barna holder i hånden 17. mai, er det minste feltet nærmest stanga.

— Hva er så riktig på en jakkearm? Det minste feltet i «fartsretningen» når man beveger seg framover? Og videre, påsatt en eller begge armer?

Nysgjerrig.

Takk for Bygdespeilet!

Som utflyttet nannestadsokning får jeg tilsendt Bygdespeilet etter hvert som det kommer ut. Dette er hyggelig lesning, og jeg setter stor pris på å få følge med i det som foregår i Nannestad. Så takk til kommunen for dette fine tiltaket.

Hilsen R. H., Sørums.

Elektrisk kraft

Det snakkes så mye om mangel på energi. Hvorfor da ikke utnytte de ressursene som renner tvers gjennom Nannestad og som døgnnet rundt lar sine hestekrefter spille til ingen nytte. Det tenkes da på en utnyttelse av Leirelvas mange fosser fra Leirsjøen til Krokfoss.

Det er vel neppe en kommunal oppgave å begynne å bygge kraftverk i dag. Man såvidt vites er det nå kommunene som eier Gjermå e-verk, og det ville vel være riktig med et initiativ fra denne kanten.

Fossene ble en gang i tiden nytt til kraft for så mangt. Nå er alt borte. Men kanskje tiden igjen er inne til at de kan komme til nytte igjen?

O. B.

Til Bygdespeilet

I anledning 50-års jubileet for konfirmanter ble det arrangert gudstjeneste i Holter kirke med festlig samvær i menighetshuset etterpå — den 20.9.-81.

For oss ble dette en minnerik dag som jeg ikke skal glemme.

Menighetens medlemmer samt pastor Jørgensen og Åge Brustad har all ære av arrangementet. Æren må deles med damene som sto for den gode bevertning i menighetshuset.

Hjertelig takk skal dere ha.

Gullkonfirmant 1981.

Vi trenger et apotek

Når skal vi få et eget apotek i bygda? Spørsmålet er reist tidligere, men uten at det ser ut til at noen har tatt noe initiativ til at et sådan kan bli opprettet. Med den befolkningen som det er i bygda i dag, skulle det være et klart behov for at Nannestad får sitt eget apotek. Det er i alle fall ikke rimelig at nannestadfolk skal være nødt til å reise til Jessheim eller Eidsvoll for å kunne kjøpe sine medisiner.

Rolf S.

Et fremskritt — tross alt

I Bygdespeilet nr. 2/871, under ovenstående vignet vist et bilde av en trerampe for rullestoler til Kommunehuset.

Under bildet sto følgende i siste setning: «Det hele er et provisorium, og det ville vel være en tanke å forsøke å basere seg på en noe mer permanent ordning.»

Den faste byggekomiteen i kommunen fikk i vinter i oppdrag å legge fram er forslag til innredning av en del av kjelleren i Kommunehuset. I den forbindelse foreligger forslag i 2 alternativer fra arkt. Fosse og Aasen. Begge forslag med heis. Og det ene alternativet er med inngang i Kommunehuset i plan med parkeringsplassen, uten trapper og terskler.

Forslagene er sendt formannskapet.

Innledningsvis i samme oppsett sto følgende: «Ingen tenkte på de funksjonshemmede da Kommunehuset ble bygd — — —».

Og det er riktig!

Verken undertegnede eller noen andre som deltok i planlegging eller i behandlingsprosedyren, reiste spørsmål om spesielle tiltak for bevegelsehemmede, så langt jeg husker.

Årsaken er antagelig at planleggingen begynte i 1958, og at på den tiden var rullestolen sjelden. De bevegelsehemmede brukte krykker eller stokker og kom seg fram som andre, stort sett.

Rullestolen er et fremskritt og vi skal ta hensyn til brukerne. Men — likhet med bilen er det vel et fremskritt med to sider. De er lette å komme frem med, men frister til passivitet. (Makelighet.) Det er kjent at for å bygge opp en muskel og å holde denvedlike, må den brukes. Kanskje noen hindringer som tvang oss alle til å bruke musklene, også kunne vært et innslag i debatten i de funksjonshemmedes år.

Hittil har debatten stort sett gått på rullestolklossetter, terskelfrie dører og trappefri adgang.

Willy Moe.

Godt stoff i Bygdespeilet

Jeg synes at Bygdespeilet bringer en fantastisk god oversikt over det som lever og rører seg i bygda. For alle oss som ikke deltar i det kommunale liv gir avisen et innblikk i hva som skjer på kommunalt hold. I tillegg blir det presentert småartikler og billedstoff som er aktuelt og morsomt for leserne.

Flere av artiklene er også av varig verdi. Jeg tenker i første rekke på de historiske artiklene som går igjen i hvert nummer, likeledes diktene forfattet av avisens signatur T.W.

De historiske artiklene burde således vært samlet opp og utgitt i bokform. Jeg er sikker på at såvel enkeltpersoner som blant annet skolene ville ha stort utbytte av en slik framstilling av lokalhistorien. Også en diktsamling som antydte burde være av interesse for svært mange.

Leser i Maura.

Trykkfeil

I forrige nr, av Bygdespeilet var det på side 6 en trykkfeil. Overskrifta skal være:

FOLKEVANDRINGSTIDA ÅR 400-570 (eller 600).

J. R.

Min sønn Dagfin var hjemme på perm fra FN-styrkene i Libanon.

LIBANON ANNO 981

Druseren Mohammed går å pløyer,
med okse og treplog,
i EL-Bekaadalens fruktbare jord.
Sola skinner fra en blå himmel,
og glitrer i snøen på Hermonfjellet.
Det høres glad latter,
fra det hvitkalkede huset mellom oliventrærne,
og en hane galer i det fjerne —

LIBANON ANNO 1981

Druseren Mohammed går å pløyer,
med okse og treplog,
i EL-Bekaadalens fruktbare jord,
som for tusen år siden.
Men på ryggen bærer han,
sivilisasjonens symbol: —
En KALASHNIKOV.
En maskinpistol av russisk merke.
Sola skinner fra en blå himmel,
og glitrer i raketene,
som rager mot himmelen ved luftvern batteriet.
Fra det hvitkalkete huset,
høres skingrende musikk fra steeroanlegget,
og et maskingevær smatrer i det fjerne. — — —

T. W.

Fast dekke på «Promillevegen»

«Promillevegen» blir nå bedre å kjøre på.

Fylkesvegen fra Kopperudsmoen til Pettersbråten i Stensgård har i løpet av høsten fått fast vegdekke. Hittil har denne vegen hatt et vanlig grusdekke, men dette er nå belagt

med en såkalt dobbelt overflatebehandling. Dette er et dekke som ligner noe på oljegrus, og det er første gang en veg i distriktet får et slikt dekke. ROB

Elegant dansepar

Han svingte sin dame så yndig og lett... »

Riktignok var Bestefars velkjente valsetakt skiftet ut med mer moderne rytmer. Men takten, og ikke minst elegansen var fullt til stede da danse-

paret Hege Kasmussen fra Maara og Steinar Myrvang fra Årnes holdt en fin danseoppvisning i Bjerke Velhus under underholdningen der. Begge er syv år gamle, og begge har dansen som en fin hobby.

ROB

Besøk i historielaget

Fra velkomsten på Skogtun. I forgrunnen ønsker Bosse Tangen Gunvor Aasen fra Røros velkommen til Nannestad.

Historielaget har hatt besøk av medlemmer fra Rollag og Røros historielag. Besøket av en gjensittet er at vårt historielag har vært på besøk på disse stedene. I alt var det omlag 40 gjester som nå besøkte bygda vår.

Det var lagt opp et omfattende program for besøket. Dette startet med velkomst og middag i Skogtun lørdag ettermiddag. Senere på dagen fortsatte det med hyggelig samvær i Stensgård skole, der det var under-

holdning av lokale krefter.

Søndag var det først omvisning i Nannestad kirke. Så var det en tur til Buråslia, der gjestene fikk et overblikk over store deler av bygda. Senere var det en rundtur til kjente historiske steder, med stopp blant annet på Sø-Kringer, Jahr-tunet og Kjerkehaugen i Holter.

Om søndag kveld var et hyggelig besøk slutt, og gjestene dro tilbake til sine hjemsteder.

ROB

Møte med «frøken» etter 10 år

Elever ved Eker skoler for 10 år siden gjenoppfrisker minner fra skoletiden sammen med sin lærerinne og kveldens vertinne Liv Hofseth.

Elevene som gikk ut fra sjette klasse ved Eker skole i 1971 satte i høst hverandre stevnmøte hos sin daværende «frøken», lærer Liv Hofseth fra Gardermoen. Foruten lærerinnen var det 10 fra avgangsklassen som

møtte fram til dette gjensynstreffet. På programmet sto i første rekke å gjenoppfriske tidligere minner, samt ellers å hygge seg blant venner i godt lag.

ROB

450.000 kroner til kloakk ved Gråbeinstigen

Fra arbeidene med anlegg av kloakk ved Gråbeinstien.

Kommunestyret har bevilget 450.000 kroner til gjennomføring av en kloakkplan for området ved Gråbeinstigen og delvis sentrumsbebyggelsen i Midtbygda.

Den nye planen som nå er framlagt og godkjent avviker en del fra en til-

svarende plan som er lagt fram tidligere. I den nye planen blir blant annet gravedybden redusert fra 3,5 meter til 2,2 meter. Samtidig ble anleggskostnadene redusert med omlag 20.000 kroner.

ROB

Første utdeling fra arkitekt Ramstads Minnefond

Konstituert styrer ved Sykehjemmet, Ellen Nikolaisen, mottar gavesjekkene fra sosialstyrets formann, Willy Moe. I forgrunnen Aslaug Ramstad og Ingeborg Winding-Sørensen, som begge representerte arkitekt Ramstads familie.

I høst ble det for første gang delt ut midler fra arkitekt Øivind Ramstads Minnefond. I alt var det 15000 kroner som ble fordelt, og dette er siste års avkastning fra dette fondet. Av midlene gikk 7000 kroner til utdanningsstipend og 5000 kroner til intern opplæring for ansatte ved sykehjemmet, mens 3000 kroner gikk til generelle velferdstiltak på samme sted. Ifølge statuttene skal forrentningen av minnefondet tilfalle ansatte ved Nannestad Sykhjem.

Det var sosialstyrets formann Willy Moe som sto for utdelingen av midlene, som på vegne av de ansatte ble mottatt av fungerende bestyrer ved sykehjemmet, Ellen Nikolaisen. Pengene skal videre fordeles internt, enten etter kunngjøring om ledige utdanningsstipend, etter egne program-

mer for intern opplæring, eller til generelle velferdstiltak.

Willy Moe orienterte ved overrekkelsene om bakgrunnen for fondets opprettelse, dets statutter, og arkitekt Ramstads tilknytning til bygda og til sykehjemmet. Ramstad sto som arkitekt for sykehjemmet og de kommunale trygdeboligene.

Minnefondet har en grunnkapital på 100.000 kroner. Dette ble gitt av en anonym giver for et par års tid siden. Av statuttene framgår at avkastningene skal gå til tiltak som kan komme de ansatte ved sykehjemmet til gode. Midlene deles ut på Ramstads fødselsdag, som var 20. september. Forslag til fordeling av midlene blir gitt av sykehjemmets ansatte, hjemmets styre, fagforeninger representert på stedet og av beboerne.

ROB

800.000 kroner til avløpsanlegg i Holter

Kommunestyret har bevilget 807.000 kroner til avløpsparsellen fra Holter meieri til Krokfoss, der det senere skal bygges et renseanlegg. Ifølge framdriftsplanen er det forutsatt at denne ledningsparsellen skal opparbeides i år.

Ledningen som nå legges har en lengde på 1.160 meter, og den har en total fallhøyde på 45 meter. Traseen går gjennom delvis vanskelig terreng, med bratte skrånninger og relativt store

høydeforskjeller. Ifølge ingeniørkontoret vil ledningen ikke komme i konflikt med eventuelle senere bakkeplaneringer i området.

Utgiftene til denne avløpsparsellen er beregnet til 640.000 kroner. I tillegg må det samtidig fullføres to mindre parseller med tilknytning til dette nettet, slik at totalinvesteringene til Holter-kloakken i denne omgangen kommer opp i 807.000 kroner.

ROB

Handelsvirksomhet utenom fast utsalgssted

Etter søknader og i samsvar med «Lov om handelsvirksomhet» har kommunestyret vedtatt at følgende kan drive handelsvirksomhet uten fast utsalgssted i bygda:

1. Skodje Fabrikker A/S, 6260 Skodje. (Produksjon og direktosalg av møbler.)

2. Attilax Teknikk, 8613 Selfors. (Produksjon av computer/video, framstilte portretter på T-skjorter, plakater, vimpler, kalenderne m. v.)

3. Monument-firmaenes Landsforening på vegne av følgende firmaer: Ellingsgaard og Iversen Steinindustri, 6490 Eide, Vestlandsgranitt, 6490 Eide, Kjøl Sten & Plast, 6490 Eide, Øien og Silnes Steinhuggeri, 6490 Eide, Nergård Steinindustri A/S, 6490 Eide, Brødr. Grøttjord Steinindustri A/S, 6490 Eide, Møre Steinindustri, 6490 Eide, Nerlands Granittindustri, 6490 Eide, Lyngstad Steinindustri, 6493 Lyngstad, Gautvik Steinindustri, 6493 Lyngstad, A/S

Johs. Grønseth & Co., Skøyen, Oslo 2, Birger Johansen Marmorsliperi, 4000 Stavanger.

4. K. G. Svensli, 6652 Surna. (Smykkestensliperi. «Søknaden gjelder gatesalg, utvalg fra rullende butikk ved dertil egnede steder, samt dørsalg».)

5. Best Buy A/S, 5001 Bergen. (Husholdningsartikler, brannvernustyr, maling — og rengjøringsmidler etc.)

6. Syltekrukker Potteri, 6210 Valldal. (Produksjon og salg av keramik.)

7. Norsy-Trybo Gruppen, Fet-sund. (Symaskiner, strikkemaskiner, brannsikre dokumentasker, støvsugere og tepperensmaskiner.)

8. Aomar Kaddour, 2000 Lillestrøm. (Selvlagde smykker av skjell og lær. Søknaden gjelder bare 3 sommermånedene i 1981.)

Det ble samtidig vedtatt at salg ved dørene ikke er tillatt.

ROB

GULLKONFIRMANTER I NANNESTAD KIRKE

De som sto til konfirmasjon for 50 år siden i Nannestad kirke har møtt hverandre på ny. I alt var det 16 som deltok i dette gjentreffet, som først besto i gudstjeneste i kirken og en etterfølgende hyggelig sammenkomst i menighetssalen i det gamle kommunehuset. Vi ser her «konfirmantene» samlet i Nannestad kirke.

Øverst fra venstre sokneprest Iver Granerud, Ivar Engelstad, Kåre Myren, Alf Hansen, Kristian Holter, Anders Larsen og Karsten Ludvigsen. Foran Thora Aarstad, Thora Brustad, Rutt Bekkevar, Magnhild Hovind, Rønnaug Kolby og Herman Ruud.

ROB.

Skraphandlervirksomhet ved Slettmoen?

Jan Ivar Melby har tidligere søkt kommunen om tildeling av en tomt som kunne passe for skraphandlervirksomhet. Formannskapet anbefalte da at fyllplassen i Røtterud grustak var egnet til formålet, men dette var

ikke kommunestyret helt enige i, og saken ble utsatt.

Etter nye befaringer la det kommunale tiltaksrådet fram forslag om at søkeren burde tildeles en tomt på fem mål i kommunens eiendom ved Slettmoen grustak. Kommunestyret sluttet seg til dette, og det blir opprettet en leiekontrakt. Leieavtalen skal forløpig gjelde for fem år, med muligheter til forlengelse.

ROB

Vikingetiden i bygda vår – Årene 800-1000

Av Johan Ryddingstad

Det ser ut som at nordmennene alltid har hatt lyst til å komme til fremmede land. Allerede i folkevandringstida var de i Italia, i Balkan-landa og ved Svartehavet. Seinere reiste de sjøvegen mot vest. Derfor lærte de seg til å bygge store og gode skip, så de kunne dra lenger utover storhavet, mens andre nasjoner holdt seg til skjærgårdsfart.

I førstningen var de fredlige handelsmenn. De hadde med seg skinnvarer av mange slag, tørrfisk og kostbare hvalrosstenner. Med dette byttet de til seg fine tøyer, vin, hvete og mange andre slags varer.

Seinere dro de på vikingferder. De plyndret kirker, klostre og byer, hvor det var mye sølv- og gullsaker. Etter hvert slo mange av vikingene seg ned i de fremmede land og dannet små riker der.

Dette har vel lite med Nannestad å gjøre. Det har det nok, men vi skal ikke se bort fra at det kan ha vært Nannestad-karer med. Nå for tida er det enkelte fra Nannestad som drar til sjøs, og slik var det vel også i vikingtida, men det var trolig ganske få.

De som dro ut, hadde lyst til å utføre noe, til å bytte til seg varer, til å handle, men også til å vinne makt. De som ikke reiste ut, men ble i bygda, de hadde også lyst til å utrette noe, til å få bedre hus, for å få det til å vokse mer på de små åkerflekkene og for i det hele tatt å få det bedre.

NYRYDDINGSTID

De fleste som holdt seg hjemme, var i denne tiden opptatt med å rydde jorda og bygge hus. Vikingtida — slutten av jernalderen — er den største nybrottsstida vi har hatt. I denne tida, godt og vel 200 år, ble flere hundre gardar i landet ryddet. Det var arbeidslyst, og det var en kraft i folket som aldri verken før eller

siden. Over alt smidde folk redskaper og våpen av jern som var utvunnet av myrsmalm. Det ga høvelige redskaper av alle slag for bonden og gode våpen for vikingen. De som hadde reist ut, kom igjen med nye impulser som bidro til å endre gamle samfunnsformer og forestillinger. Den enkelte kom fram i lyset som aldri før både i landets og bygdas historie. Et merke på dette er at gardene som ble ryddet, ofte fikk navn etter enkeltpersoner, f.eks. Nannestad av navnet Nanni, Skivulstad av navnet Skefill osv. Dette var noe nytt, for før var garden knyttet til ætta og ikke til det enkelte menneske.

Folk i Nannestad var ikke opptatt verken med vikingferder eller utflytting til øyene i vest. Her var folk flest opptatt med å dyrke jorda, rydde ny mark og bygge hus for både folk og dyr. I bygda vår var jord nok til nyridding i hele vikingtida. For å kaste lys ove enkelte sider av livet i Nannestad, har det vært nødvendig å ta med litt av Norges historie, men det viktigste for oss er å finne ut hva bygdas historie har å fortelle oss om livet der.

FUNN FRA VIKINGTIDA

Funn av våpen, redskaper og smykker forteller oss mye om livet i vikingtida og den rike utviklinga. Likevel er det umulig med sikkerhet å komme fram til hvilke gardar som ble ryddet i den perioden. Det aller meste av det som de døde fikk med seg i gravene, er senere forsvunnet, og dessuten var gravlegging i haug med utstyr og våpen ikke den eneste måten å gravlegge folk på. I vikingtida ble det også brukt små graver uten nevneverdig utstyr, og ofte ble de døde begravet på flat mark uten noe utstyr i det hele tatt. Oftest ble også gravhaugene lagt nær husa. Nesten alle disse gravene er for lenge sida slettet og er nå dyrket mark. Når det av og til er funnet noe, er det ofte blitt kastet eller smidd om til brukbare redskaper. Bare noen funn som er gjort på 1800- og 1900-tallet er blitt tatt vare på og er kommet inn til Universitetets Oldsaksamling.

Selv om det er blitt tatt vare på lite av funn fra vikingtida, er det ganske mye i forhold til det vi har fra den første del av jernalderen, som var et mye lengre tidsrom. Dette har flere årsaker. Før det første var det i vikingtida flere mennesker og mere redskaper og våpen av jern enn før, men det viktigste er at gravskikken på Romerike ble annerledes enn før. I gravene fra eldre jernalder er det så godt som bare aske og brente bein å finne, men da vikingtida begynte om lag 800 år etter Kr.f., ble det vanlig også på Romerike å gi bønder og høvdinger, kvinner og menn, utstyr

av bruksting og smykker med i gravene.

INNSENDE FUNN

Det som er kommet inn til Universitetets Oldsaksamling fra bygda, er tilfeldige funn som enkelte har sendt inn på grunn av interesse. Det meste av det som folk har funnet, er ikke tatt vare på. I 1842 fikk Oldsaksamlinga de første gjenstandene fra Nannestad. På Aas i Bjørke ble det i 1877 gjort et verdifullt gravfunn mellom steinene i en fordypning, som var fylt med aske og beinrester. På samme sted ble det også funnet en hjelm og et spyd. Videre var det i haugen mange leirpotteskår og andre småsaker.

I 1922 sendte lærer Helgebostad til Oldsaksamlingen spyd, sverd, øks m.m. som Ole Ek hadde funnet i en gravhaug fra vikingtida. Fire år seinere ble det levert funn fra en gravhaug på Eik.

Fra Holter er det i 1920-åra levert inn funn fra et par gravhauger, bl.a. spyd, sverd og øks foruten beinrester. Dette var funnet av Ole Ek i en gravhaug fra vikingtida. Det har vært flere funn fra Eikgardene, hvor det visstnok er flere gravhauger fra denne tida. I Morepen er det også flere gravhauger igjen, men mange er også utslettet. Også ellers i bygda er mange gravhauger ødelagt, særlig i første halvdel av 1800-tallet.

Selv om mange gravhauger er ødelagt, er det en del igjen. Nå kjenner forhåpentlig alle grunneiere til at hvis en gravhaug må fjernes, skal dette meldes til Universitetets Oldsaksamling. En lov fra 1905 sier at alle oldfunn er offentlig eiendom, og alle funn fra Østlandet skal sendes til Oldsaksamlinga i Oslo.

Vi har mange gravhauger fra vikingtida, og vi har våpen, redskaper og smykker fra gravfunn, men disse er få og tilfeldige. Det bilde de gir oss av bygdas historie, blir derfor svært ufullstendig. Her kommer gardsnavn til hjelp. Uten disse hadde det ikke vært mulig å danne seg et noen-

lunde pålitelig bilde av bosettinga i vikingtida.

GARDSNAV N FRA VIKINGTIDA

Gardsnavn som slutter på -stad og -set er de mest typiske for vikingtida. Begge navntyper forekommer svært ofte med et personnavn som første ledd, og det er særlig sånne gardsnavn som er karakteristiske for denne perioden. Av navn med andre forledd enn personnavn, ser de fleste ut til å være fra siste del av eldre jernalder. Disse er altså noe eldre enn de som har personnavn som forledd. Endinga -stad betyr bostad, mens -set betegner et mer midlertidig oppholdssted. Andre gardsnavn som er typiske vikingtidsnavn, er de som ender på -by og -gard. I Bjørke er det tre gardar som ender på -berg og to som ender på -aker. Disse navn er trolig også fra vikingtida.

Foruten de typiske vikingtidsnavn er det en del naturbetegnede navn som stammer fra vikingtida.

I Bjørke er det ryddet minst 24 gardar i vikingtida, og det vil si at gardtallet ble mer enn fordoblet i de 200 åra dette tidsrommet varte. Ved slutten av vikingtida var det minst 41 gardar i bruk i Bjørke sokn.

Nannestad sokn har en rekke store og gode -stad-gardar som tydelig er ryddet i tidlig vikingtid. I alt er det ti slike navn, og ni av dem har mannsnavn som forledd. En av disse gardene ble etter svartedauen lagt til en annen gard og er nå forsvunnet. Gardsnavn med endinga -by kom det opp fire av. Fra dette tidsrommet er sikkert også de tre gardene Ruud (før Rud).

Noen gardar i Midtbygda har navn som sikter til beliggenhet, naturbeskaffenhets, oppkomsten av gardar o.l. Av disse er det noen som er fra vikingtida f.eks. Hynne (hjørne), Flatner (flatt lende), Vigstein (vig betyr strid), Knepe (noe trangt), Rus (røys).

Over til side 31

De funksjonshemmede sterkere med i kulturelle tiltak

Hvordan skape bedre forutsetninger for at de lokale funksjonshemmede i større grad nyttiggjøre seg de lokale kulturtilbud? Hvordan trekke funksjonshemmede med i f.eks. leik, spill og dans? Hvordan få til noe der de funksjonshemmede får lov å bidra på sine premisser, på individets og/eller grupper premisser?

Dette er noen av de stikkord som kom fram under et møte i biblioteket for litt siden, der en ville forsøke å skape forutsetninger for at de funksjonshemmede i større grad kan ta del i og integreres i det lokale kulturliv.

Nannestad og Bærum er de to kommunene i Akershus som er tatt ut til forsøk omkring disse stikkordene. Det var fylket som sto bak møtet,

sammen med kultursjef Per Sandvik. Inviterte var representanter for 4H-foreningene, Nannestad Bygdeungdomslag, Leikarringen Nanni, Musikkskolen, kulturstyret og Øvre Romerike Funksjonshemmedes forening, den lokale komiteen for de funksjonshemmedes år og avd. Øvre Romerike av Norsk forening for Psykisk utviklingshemmede. Arne Høye fra Romerike Folkehøg-

Arne Høye, med ryggen til, tok møtedeltakerne med på en enkel lek, for illustrasjonens skyld.

skole skal være ressursperson for de tiltak som etter hvert måtte komme i gang.

Fylkeskultursjef Lars Hauge orienterte om de tanker som her ligger bakom, nemlig det at de funksjonshemmede også får ta del i noe, være med på noe, bidra med noe, skape noe. — Vi må prøve et utradisjonelt samarbeid mellom organisasjoner, sa Hauge og understreket at utgangspunktet må være helt uprentensjøst. — Men får vi til noe, sa han, så vil vi kanskje også oppleve at grenser og stengsler mellom såkalte funksjonsfriske og funksjonshemmede organisasjoner bryter i tillegg til stengslelene mellom de funksjonshemmede og de funksjonsfriske.

I påfølgende diskusjon ble det framholdt at en ikke måtte ta sikte på å registrere interessen for kulturtiltak med og for funksjonshemmede, men å skape slik interesse, og det ble understreket at en her må regne med å arbeide med holdninger. Og det kan ta tid. Videre er det heller ikke sikkert at en strengt tatt kan regne med å holde seg innenfor kommunens grenser i dette arbeidet.

Møtet ble avsluttet med at representanter for de organisasjoner som er nevnt tidligere skal arbeide videre med disse tankene og at Arne Høye har den koordinerende hånd om det hele. Et vanskelig, men interessant og svært viktig arbeid venter.

HØ

Lars Hauge kom med mange sentrale stikkord under møtet i biblioteket.

Kommunen gir garanti for alpinanlegget i Åslia

Kommunestyret har enstemmig vedtatt at kommunen skal stille seg som garantist for et lån på inntil 978.600 kroner som Nannestad idrettslag skal ta opp for utbygging av lagets alpinanlegg i Åslia. Det er en forutsetning for garantien at de foreliggende planer er ordnet før arbeidene settes i gang. Videre er det forutsatt at det ytes statlige tilskudd til anlegget, og at disse midlene skal gå til nedbetaling av lånebeløpet.

Planene for alpinanlegget i Åslia går som tidligere nevnt i Bygdespeilet ut på både utbedringer og utvidelse av det relativt beskjedne anlegget som nå er på stedet. Den eksisterende kjøretrase blir utvidet, og det skal monteres ny heis av typen «Doppelmayr». Denn vil ha en kapasitet på inntil 1000 løpere pr. time.

Beregninger av kostnadene for en «Ny» Åslia viser at heis fullt montert vil komme på 1.078.000 kroner, og at øvrige arbeider i selve bakken vil komme på 264.000 kroner. Idrettslaget er til denne finansieringen gitt lånetilsagn om 200.000 kroner i Øvre Romerike Brannkasse, 418.000 kroner i Nannestad Sparebank og

360.000 kroner som eksportlån gjenom leverandør.

De årlige driftsutgiftene er stipulert til 284.000 kroner. Dette balanserer med de kalkyler som er gjort for inntektssiden. Grunneierne på stedet har stilt seg positive til utbyggingen.

Kulturstyret har tidligere enstemmig anbefalt at det gis garanti for det nødvendige lånebeløpet. Kommunestyret var enige i dette, og det framkom flere rosende innlegg fra kommunestyrerepresentanter om dette tiltaket som Nannestad idrettslags alpingruppe nå forhåpentligvis vil gjennomføre.

ROB

Dugnad i Åslia. Fra venstre Steinar Knoff, Kristian Kolpus, Steinar Langen og Ole Prestbakkmo.

LÅNEGARANTI

Kommunestyret har vedtatt å garantere for et lån til Bjerke idrettslag på 50.000 kroner. Lånebeløpet skal nyttes til innkjøp av ny plenklipper og snøscooter. Plenklipperen koster 9.600 kroner, og snøscooteren 41.400 kroner. Lånet skal tas opp i Øvre Romerike Brannkasse, lånetiden er 10 år, og rentefoten 11 prosent.

ROB

KONSESJON

Øystein Nordli er gitt kommunestyrets anbefaling på konsesjon for kjøp av eiendommen Søstuen i Sandsnesseter. Selger er Arve Sigvartsen, og kjøpesum er oppgitt til 250.000 kroner. Eiendommen består av 12 mål jordbruksareale og 72 mål produktiv skog.

ROB

MED ORDFØREREN I RULLESTOL

På Preståsen skole kunne en rullestolpasient også komme på do.

Å være funksjonshemmet vil si å være utelukket fra å besøke mange av våre offentlige bygg og kontorer. Hvis en må sitte i rullestol, er det ekstra vanskelig. Det fikk ordfører Per Ramsli erfare til fulle en dag i september. Han var av komiteen for «De funksjonshemmedes år» innbudt til å være med på en runde i bygda for å vise hvordan en person i rullestol ville klare seg. Etter denne rundtur må konklusjonen bli at selv om Ramsli var både i godt humør og frisk, klarte han nesten ikke å komme inn noe sted uten hjelp. Hindringene var av forskjellig vanskelighetsgrad. Hos en av bygdas tannleger måtte han bæres opp ei bratt trapp.

Og inn på kontorene var det smale dører.

En dagligvareforretning hadde ganske bra adkomst i plan med bakken utenfor. Bare en liten støpekant hindret fri kjøring inn. Dørene var høflige og åpnet seg selv.

En annen hadde inngangsdører som var vriene å forsere på grunn av fjærene som trekker dørene igjen. Dessuten var passasjen ved kassa for trang, slik at her ble rullestolen sittende fast.

Bjerke Velhus hadde mye trapper å by på. Her var ikke lett for personer i rullestol å komme inn. Heller ikke innvendig kunne rullestol brukes.

Ved Maura skole ble Ramsli møtt av en elev som sa at den rullestolen får dere ikke brukt. Det er bare trapper her. Ramsli kom da inn til tannlegen, men ikke uten hjelp. Fra dusjen og ned til gymsal går en vindeltrapp. Her lar det seg ikke gjøre å bære en i rullestol. En utvendig trapp ned til gymsalen er også vanskelig å forsere.

Betania menighetshus hadde bratt trapp med mange trinn. Trapp ned til toalettene, og for trange dører inn til dem.

Ved Bjerke kirke var selv en pen singelgang en hindring for rullestolen. Trappetrinnene begynte allerede i porten. Og flere ble det inn i kirken.

Preståsen skole er spesialbygg for funksjonshemmede. Ordføreren greide seg bra her. Han hadde på rundturen lært seg en viss teknikk ved forsering av dørterskler. Likevel var terskelen i brann døren vanskelig.

Som siste oppgave sto kommunehuset for tur. De høye trappene gjør at de bruene som her er laget blir for bratte. Det skal sterke armer til å trille opp disse. Neppe noen klarer det alene.

To mann mått til for å få pasienten inn her.

Vindeltrappa på Maura skole var umulig.

Hvis en vil bygge om inngangspartiene i slike bygg som her er besøkt, vil nok trappene bli den verste nøtta. Bredere dører er vel lettere å få til. Men dørterskler? Hvorfor har vi det?

I dag skulle en tro at vi kunne få dører uten terskel å sparke butt i. Eldre personer, og de som bruker kjepper eller krykker må vi også tenke på.

G. N.

STATSRÅDBESØK PÅ ALDERSPENSJONATET

Under valgkampen i høst var Einar Førde og Rlf Kr. Larsen også innom Nannestad. Her slapper de av i solveggen på Alderspensionatet med en liten passiar med Oskar Johansen.

Det var ikke valg møte på Alderspensionatet, men en velfortjent kaffetår og en prat med de gamle før kveldens oppgaver andre steder.

G. N.

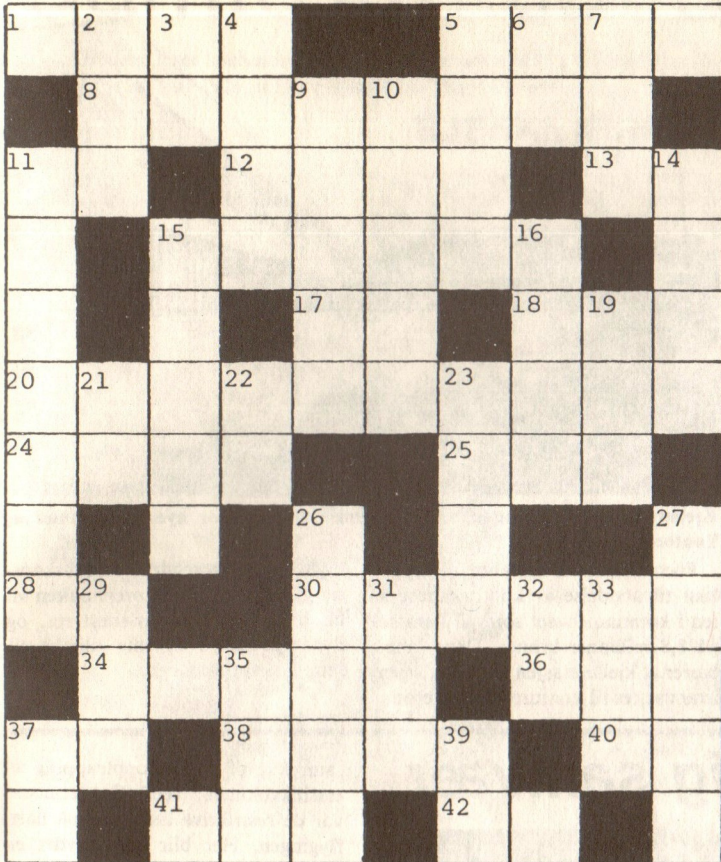
Vinterveden varmer dobbelt

Det lakker mot vinter. Det mener visst Hugo Nyholt også. Han ser litt betenkt ned på den store kubben. Til pers skal den, og siden i ovnen.

G.N.

BYGDEKRYSSORD

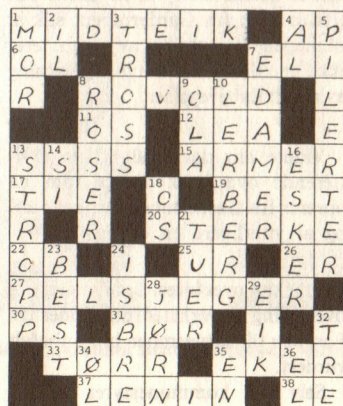
Vannrett:

1. Guttenavn.
5. Framkomstmiddel.
8. Nabo.
11. Tvillinger.
12. --- s, influensa.
13. To like.
15. Guttenavn.
17. Plog.
18. Sønder.
20. En drøm for Nannestad.
24. --- -ide, beskjefdigelse.
25. Redskap.
28. Den gang.
30. Forstørrer.
34. Am. sport.
36. Giddeløs.
37. Tresort.
38. Rassted.
40. Bokstav.
41. På boreplattform.
42. Tallord.

23. Gard i bygda.
26. Fisk.
27. Foran.
29. Evig merket.
31. Teppe.
32. Lars Larsen.
33. Mat for rein.
35. Å stirre.
37. Elveutløp.
39. Månefase.

Bare 18 personer hadde tid til å sende løsning denne gang. Den heldige vinner ble Solveig Arnesen, Holter. Tre lodd i pengelotteriet er overlevert. Frist for innsending av nr. 14 er femte januar 1982. Send løsningen til Gunnar Nyholt, 2034 Holter. G.N.

Løsning nr. 13.

Loddrett:

2. I kaker.
3. Ivar Johansen.
4. Forestilling.
5. Farge.
6. Like.
7. Ubetydelig.
9. Konkurrent.
10. Redskap.
11. Guttenavn.
14. Gard i bygda.
15. Gard i bygda.
16. Også en nøkkel.
19. Ikke sur, baklengs.
20. Fast.
21. Treslag.
22. Like.

GULLKONFIRMANTER BJERKE KIRKE

Dette er årets gullkonfirmanter ved Bjerke kirke. Øverst fra venstre sokneprest Iver Granerud, Ruth Holden, Ingeborg Fjeldberg, Borghild Lybæk, Hilmar Elverhøy og Kåre Evjebråten. Foran: Solveig Slemdal, Rakel Døhlen, Borghild Storbråten og Karen Haga. **ROB**

Forts. fra side 1

Resultatet av valget ble at det ble avgitt 2031 stemmer til Det norske Arbeiderparti, 1084 til Høyre, 532 til Senterpartiet, 333 til Kristelig Folkeparti, 214 til Fremskrittspartiet, 149 til Sosialistisk Venstreparti, 8 til Norges Kommunistiske parti, 11 til Rød Valgallianse, 1 til Frie Folkevalgte og 3 til Folkeavstemmingspartiet.

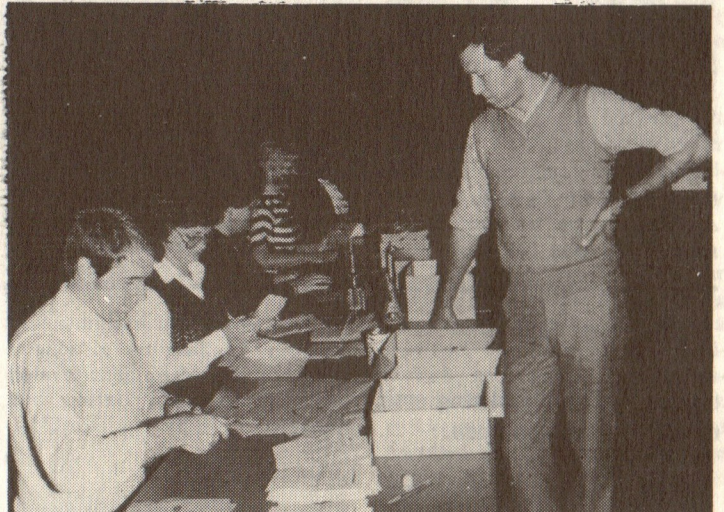
Stemmesteder var Kommunehuset,

Moreppen Bedehus, Løken skole, Nannestad almenning, Kringler/Slatum skole, Maura skole, Stensgård skole og Rotestua i Sandsnesseter.

Valgstyret besto av Per Ramsli, Jan Kopperudmoen, Gunvor Johansen, Halvard Hansen, Turid Kringlen, Martin Haga, Ola W. Kavli, Svein Granerud, Tove Hoff og Trond Nilssen.

Og som vanlig gikk alt korrekt for seg og alt stemte ved det endelige oppgjøret.

ROB

Etter avsluttet valg ble det en hektisk virksomhet for de som skulle telle opp. Her er det tellesjef Lars Jahr som ser til at medhjelperne gjør en god jobb.

Bygdekryssord nr. 14.

Løst av.....

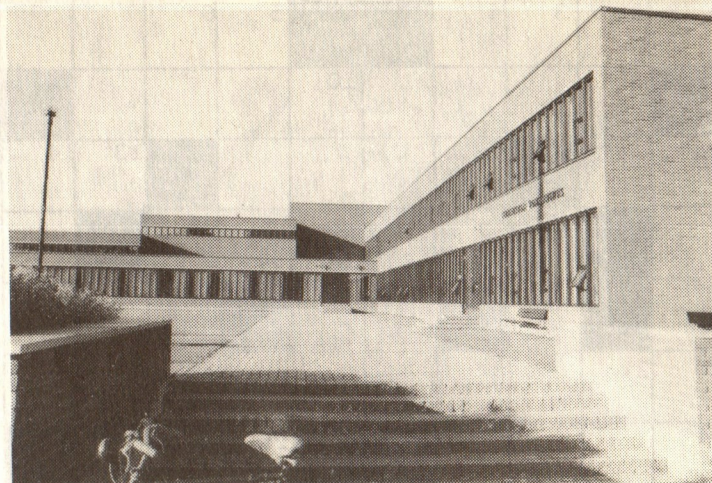
Adresse:.....

Forunderlig forkjørsrett Kommunehuset er blitt for lite

Hvilken Åsveien-bilist har ikke irritert seg over dette skiltet. Det er vikeplikt for trafikk som kommer fra Korslund. Det har oppstått mange farlige situasjoner i dette krysset, da mange «glemmer skiltet» og holder farten oppe på den fine vegen. Er det ikke snart på tide at bygdas hovedferdselsåre blir forkjørsveg?

MAA

Kjelleretasjen i kommunehuset vil kunne gi plass for nye møtelokaler og kontorer.

Formannskapet har anbefalt et utkast til utvidelse av kontorkapasiteten i kommunehuset som vil komme på 1,8 millioner kroner. Dette innebærer at kjelleretasjen i kontorfløyen istandsettes til kontorer og møterom,

og at den nåværende formannskapsal gjøres om til kontorer. Saken vil bli behandlet i kommunestyret, og Bygdespeilet vil komme tilbake til dette i neste nummer.

ROB

Slekten møtes til hyggelig samvær

Slekten Fevik, det vil si etterkommerne etter Bernt og Alma Fevik fra Åsgreina, har satt hverandre stevne-møte. Slektsmøtet fant sted i Beta-

nia, der omlag 70 medlemmer av den store familien deltok. Møtet ble en hyggelig sammenkomst for de mange familiemedlemmene, som var å finne

fra andre til femte generasjon etter stamfedrene Bernt og Alma Fevik. Vi ser her slekten Fevik samlet i menighetshuset Betania. ROB

Forts. fra side 1

og den befolkningsøkning som er vedtatt i fylkesplanen.

Det knytter seg en rekke forutsetninger til den eventuelle økningen av passasjerantallet, blant annet at kommunen motsetter seg enhver overføring fra Fornebu til Gardermoen med den hensikt å flytte de medfølgende miljøproblemer til Øvre Romerike.

Uttalelsen har sin bakgrunn i en framlagt innstilling fra et tidligere nedsatt utvalg. Med i dette utvalget var Martin Haga, John Lerberg, Svein Granerud, Per Ramsli og Tove Hoff.

I utredningen er det blant annet lagt vekt på nødvendigheten av en forbedring av vegforbindelsene til Gardermoen, eventuelt ved en videreføring av Riksveg 120 fra Eltonåsen til flyplassen. Videre heter det at anleggene på Gardermoen må utvides i takt med trafikken, slik at forholdene for både ansatte og trafikanter kan bedres.

Når det gjelder småflytrafikken mener kommunestyret at denne bør flyttes vekk fra Gardermoen, slik at økningen av antallet av passasjerer ikke medfører en betydelig økning av antall flybevegelser.

Videre blir det uttalt at de eksisterende oversjøiske ruter som nå opererer fra Gardermoen blir beholdt, og at ytterligere en del av rutetrafikken kan overføres. Spørsmålet om overføring av verkstedfunksjoner fra Fornebu til Gardermoen blir anbefalt vurdert.

Selv om kommunestyret ga sitt

samtykke til en viss opptrapping av trafikkvolumet ved Gardermoen, var de restriktive i sitt syn på nattflygingen. Her blir det antydning av reduksjonsmulighet i form av eksempelvis økte landingsavgifter på nattetid.

Kommunestyret ga ellers uttrykk for at de videre planene for hovedflyplassen må avklares nærmere, og at de medfølgende støysoner blir avgjort. Dette for at de berørte kommuner skal kunne få et klart grunnlag for sine planlegginger. Det presiseres samtidig at Gardermoen må framstå som et fullverdig flyplassalternativ, og at de samme miljømessige hensyn må ligge til grunn som ved Fornebu.

Når det gjelder arealbehov som en utvidelse av flytrafikken vil medføre, regnes det med at selve flyplassen neppe vil legge beslag på nye jordbruksområder. En eventuell utbed-

ring av Riksveg 120 vil kreve visse dyrkingsarealer, men dette vil delvis kunne kompenseres ved bakkeplanering i forbindelse med vegbyggingen. For naturvern og friluftsliv blir det antatt at en opptrapping av trafikken til 1,5 mill. passasjerer årlig neppe vil ha spesielle negative virkninger.

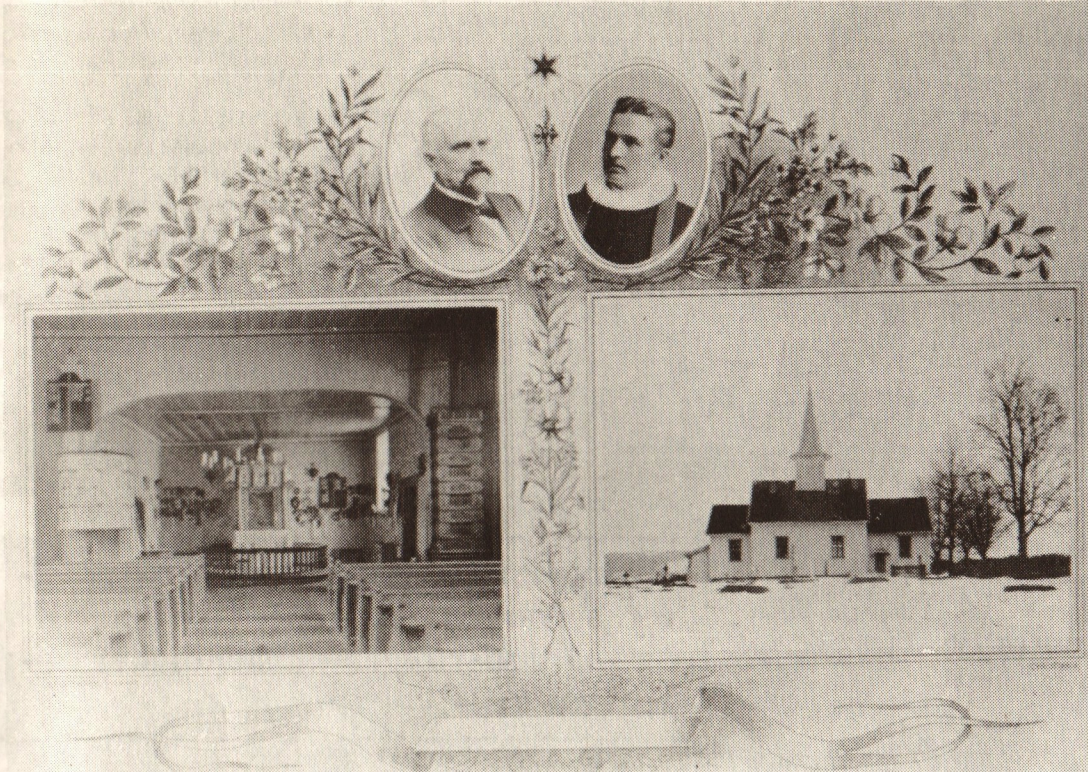
Selv om kommunestyrets vedtak var enstemmig, var det mange representanter som hadde ordet i saken. Et felles trekk var imidlertid at det ikke framkom vesentlige motargumenter mot det framlagte utkast til uttalelse, og heller ingen motforslag.

ROB

Gamle kirkebilder

Disse bildene viser henholdsvis Bjerke og Nannestad kirke for mer enn 50 år siden, samt de prestene som hadde sitt virke der fra 1858 til 1921. Bildene er utlånt av Bosse Tangen.

BJERKE KIRKE

Prestene er Aksel Smith Sinding og Per Winsnes.

NANNESTAD KIRKE

Prestene er Svend Stenersen, Thorgeir Broch, Araham Broch Stenersen, Aksel Smith Sinding, Per Winsnes, Fr. Egedius Stabel og Thor Christensen Grøner.

Forts. fra side 26

I alt er det 24 gardar som vi med sikkerhet veit er ryddet i vikingtida. Da denne tida begynte, var det bare 10 gardar i denne del av bygda.

I Holter sokn og Foss sokn — det gamle Nord-Lem — er det åtte gardar med navn som ender på -stad. Noen av dem har føsteledd som ikke er personnavn, så disse kan være ryddet før vikingtida.

Det er fire navn som ender på -by i Holter. Videre er det noen gardar med naturbetegnende eller lignende navn, og disse er trolig også ryddet i vikingtida.

Regner vi alle -stad-gardene og -rud-garden Haugerud som ryddet i vikingtida, kom det opp minst 24 gardar i Holter. Ved utgangen av vikingtida var det 43 gardar i bruk i det nåværende Holter sokn.

MANGE NYE GARDER

Selv om folk i Nannestad ikke reiste på vikingferder eller slo seg ned på øyer i vest, må vi huske på at de gjorde en innsats av største betydning for bygda. De dyrket opp jord og bygde hus på 72 nye gardar. Antall gardar i bygda ble økt fra 48 til 120 i vikingtida.

Gardsnavna forteller også at gardene før hadde vært ættegardar, men de nye gardene i vikingtida ble enkeltmannsgardar. Om lag 20 vikingtidsbønder har satt seg varige minnesmerker i gardsnavn i bygda. De var representanter for ei ny tid, og de var djerve og sjøbevisste, både kvinner og menn, som ryddet og dyrket opp jord som tidligere ikke hadde vært brukt.

Historiebøkene har fortalt oss at vikingene dro til fremmede land, hvor de herjet og plyndret. Men de var ikke bare ranere og pirater. De var også mye annet. Inntrykket av vikingenes framferd er blitt omvurdert etter den annen verdenskrig. Det sier en av Nordens fremste eksperter på dette tidsrommet, Charlotte Blindheim ved Historisk Museums oldsaksamling.

Vikingenes liv og framferd var etter det som nåtidens historikere og forskere kan fortelle, ikke bare rå framferd. Vikingene var flinke håndverkere, handelsmenn, oppdagelsesreisende og kulturspredere. riktignok er ikke ryktene om deres voldsomme framferd helt grunnløse, men dette er bare en del av deres virksomhet i den tida vi kaller vikingtida.

ROB

Pakking av avfallet

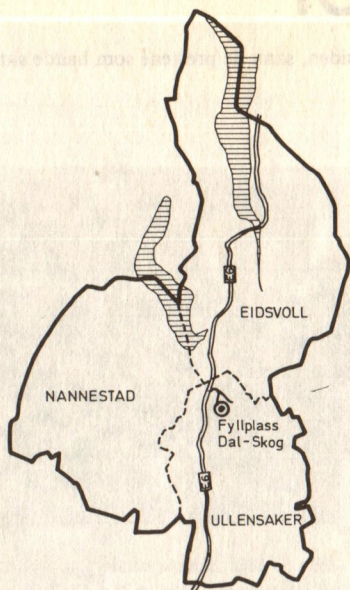
Sekkerenovasjonen er valgt blant annet av hensyn til hygiene og arbeidsbelastning, og dette stiller visse krav til pakking av avfallet.

Gjenstander med skarpe og spisse kanter må emballeres omhyggelig slik at de ikke skjærer hull i sekken og kan skade renovatøren.

Sekken må ikke veie over 25 kg. Bløtt eller flytende avfall må pakkes i vanntett emballasje for å unngå gjennomfukting av sekken.

Varm aske eller annet som kan forårsake brann må ikke fylles i sekken.

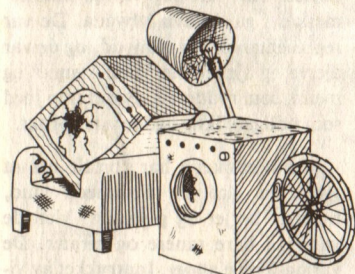
Brann i søppelsekken kan lett spre seg videre.

Sekkerenovasjon

Alle abonnenter som er tilknyttet den kommunale renovasjon har utplassert sekkestativer med 100 liters papirsekker for husholdningsavfall. Disse hentes av renovatørene som legger igjen en ny sekk.

Grovavfall

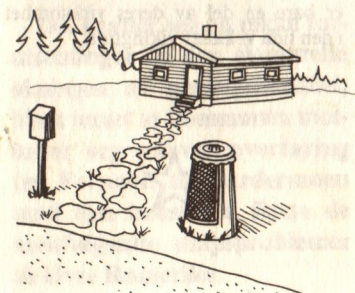

Med grovavfall menes større gjenstander fra husholdningene som møbler, komfyrer, sykler, pappkartonger og lignende som ikke kan plasseres i søppelsekkene. Dette kan leveres direkte på fyllplassen eller leveres i forbindelse med de lokale opprydningsaksjoner som vil bli arrangert. Alt metallavfall og hvitevarer tas også imot av avfallsforretninger.

Dette er viktig!

Ditt avfall er renovatørens arbeidsmiljø! For at dette skal være tilfredsstillende og gi akseptable arbeidsforhold er det nødvendig at abonnentene følger de regler som gis her.

Plassering av sekkestativene

Sekkestativene skal plasseres ikke lenger enn 15 m fra kjørbær vei (for store renovasjonsbiler). Stativene skal stå på tett og fast underlag i en høyde av 15 cm over terrengnivå.

Brukeren av stativet skal holde plassen ren, og adkomstveien til stativet skal holdes lett farbar. Om vinteren skal den ryddes fri for snø og strøs om nødvendig.

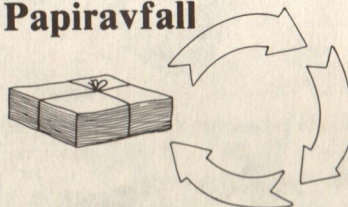
Sprengstoff, ammunisjon, eksplosiver, selvantennelige eller etsende stoffer må under ingen omstendighet legges i sekkene.

Bilvrak

Det finnes en egen biloppsamlingsplass, Lindeberg Avfallsforretning. Levering til denne plassen gir utbetaling av vrakpant, som for tiden er kr 700,—.

Papiravfall

Rent papiravfall er en ressurs det bør tas vare på. Dette skjer best gjennom de frivillige papirinnsamlinger som ulike organisasjoner organiserer. Det er foreløpig ikke planlagt noen innsats fra ØRAS på dette felt.

Spesialavfall

Med spesialavfall forstås avfallstyper som uten spesiell håndtering kan medføre skader på mennesker, dyr eller naturen. Eksempler på slikt avfall er oljer, maling, lakk, plantevernmidler, legemidler og andre kjemikalier.

For husholdninger og bedrifter med mindre problemavfall vil det bli etablert et mottak og mellomlagring ved fyllplassen i Dal Skog. Detaljer omkring ordningen og tidspunktet for ikrafttreden vil bli kunngjort senere.